ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4473 | 4/17 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1900 | ՇԱԲԱԹ | 24 ՐԷՃԷՊ 1318 | ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4473

درعليه‌ده غلطه‌ده (آره‌وولك) غزته‌سى اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	Ղ.ր.
» » »	վեցամսեայ	70	»
» » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆրք.
» »	վեցամսեայ	20	»

Դրամը փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:

Ցնդական բդքաստրի ծախքը յաճախորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

ՀԱՅՈՒ ՄԸ ՈԴԻՍԱԿԱՆԸ

ՊԱՂՏԱՏ, 21 օգոս. 1900

Բ.

Հայոց եկեղեցին.—Երկրորդ օրը կիրակի էր. ուստի առաջին գործս եղաւ եկեղեցի երթալ պատարագ լսելու: Պանդոկապետս ինծ հասկցուց թէ պէտք էր հարցնել Շորճէ Թաղը ուր կը գտնուէին Հայոց, Լատինաց, Հայ-կաթոլիկներու, Ասորի-կաթոլիկներու եւ Քաղդէացի-կաթոլիկներու եկեղեցիները: Ուստի ճամբայ ելայ անդադար ասոր անոր հարցնելով «Մինուէն բուռնուն Լիլ Շորճէ» (ուսկից կ'երթըցուի Շորճէ) եւ երբ Շորճէ հասայ պէտք եղաւ հարցումը փոխել եւ հարցնել. «Ուէն պիաթ էլ արմէն», (ո՞ւր է Հայոց եկեղեցին): «Պիաթ էլ տէօն մէ՞ Թըրիտէ» կ'ըսէին ինծ եւ ես բան մը չէի հասկնար հարցումիս փոխարէն ուղղուած այդ հարցումէն. երբ բարեբաղդաբար հայու մը պատահեցայ որ նախ ինծ հասկցուց թէ «տէօնմէ» ըսելով Պաղտատցիք կ'իմանան Հայ-հռովմէականները, եւ յետոյ զիս առաջնորդեց մինչեւ եկեղեցի որ կառուցուած է յանուն Ս. Երրորդութեան 1848ին: Այնինչ դռնէն ներս կը մտնէինք ուրիշ հայ մը մեզ պատահեցաւ եւ խնդալով ըսաւ թէ Աստուած վախճան ունէր եւ թէ պատարագ չիկար: Մեծ եղաւ զարմանքս մինչեւ որ ներս մտնելով հասկցայ թէ ի՛նչ ըսել կ'ուզէին: Եկեղեցին թէեւ յիսուն տարիէ ի վեր շինուած Պոլսեցի Մեսրոպ վարդապետի առաջնորդութեան ժամանակ (զոր գովեստով յիշեցին) բայց դեռ ծեփուած չէր. եւ ներկայ առաջնորդը, Արիստակէս եպիսկոպոս Դերձակեան զայն ծեփել կուտար ազգային հանգանակութեամբ: Գործաւորներ ամիսէ մը ի վեր կը բանէին եւ պաշտամունք դադրած էին: Առաջարկեցին ինծ երթալ միւս եկեղեցին. որովհետեւ հոս Հայերը երկրորդ եկեղեցի մըն ալ ունին յանուն Ս. Աստուածածնի, որ Սուլթան Մուրատ Դ. Օսմ. կայսեր հրամանաւ շինուած է 1630ին Կէօկնազար անուն հայազգի աստիճանաւորի ձեռամբ: Այդ անձը Թնդանօթաձիգ զօրաց մէջ մեծ ծառայութիւններ մատուցած է Սուլթան Մուրատի դէպի Պաղտատ արշաւանաց միջոցին եւ քաղաքը նուաճուելէ յետոյ Կէօկնազար փոքրիկ եկեղեցի մը, գերեզմանատուն մը եւ շատ մը բնակութեան տուներ ունենալու արտօնութիւն ստացած է Հայոց համար եւ Անատոլուէն շատ մը հայեր բերել տալով բնակեցուցած է այստեղ, այնպէս որ Պաղտատու Հայերը միւս քրիստոնեայ հասարակութիւններէն ամէնէն առաջ հոս հաստատուած են: Շատ հեռու է ըսին այդ եկեղեցին, ուստի մերժեցի երթալ եւ գոհացայ դիտելով գործաւորները եւ եկեղեցւոյ մէջի շէնքերը: Բուն Տաճարը բաւական ընդարձակ հաստատուն եւ վայելուչ շէնք մըն է բակին ճիշդ մէջտեղը հաստատուած: Եկեղեցւոյ փողոցին դրան վրայ կայ ընդարձակ եւ նորաշէն առաջնորդարան մը ինը սենեակով, նոյնպէս ներկայ առաջնորդին օրով շինուած, որ չորս հարիւր ոսկիէն աւելի արժած է ժողովուրդին. չհաշուելով տաճարին վրայ եղած եւ ըլլալիք ներկայ ծեփը եւ այլ նորոգութիւնները որոնք չորս հարիւր ոսկի կարօտ են: Գովեցին առաջնորդին ջանքը որ կրցած է հարիւր քսան տուն ժողովուրդէն 1000 ոսկի հանել եւ այդ շէնքերը կանգնել: Բայց նոյն միջոցին նոյն տեղ գտնուեցան ուրիշներ ալ որ դառնապէս կը գանգատէին թէ առաջնորդը ի զուր կը վատնէ ազգին դրամը՝ նիւթական անպէտ շէնքերու, մինչ բարոյականին բնաւ փոյթ չի տանիր. եւ աւելցուցին թէ կարելի էր այդ գումարները դաստիարակութեան ծախսել, օտար վարժարաններու հետ մրցումը յաջողութեամբ շարունակելու համար: Խեղճ Արիստակէս, ըսի ինքնիրենս, ուրիշ տեղեր չգործելուն համար բամբասուած է, իսկ այստեղ գործելուն համար կը բամբասուի, կը հասկնաք անշուշտ որ իբրեւ համեստ օտարական մը կարծիքս ինծ պահեցի, եւ զգուշացայ հրապարակաւ մէկ կամ միւս կողմին իրաւունք տալէ: Տաճարին միւս կողմը կը գտնուի ազգային վարժարանը (տղոց) Թարգմանչաց անուամբ կառուցուած, քսան կանգունէն աւելի երկայն եւ նոյնչափ լայն սրահով մը եւ քանի մը դասարաններով: Որովհետեւ օրը կիրակի էր, բնականաբար վարժարանը գոց էր, բայց շատ ուրախացայ իմանալով թէ ճիշդ յաջորդ երկուշաբթի օրը, 21 օգոստոս, տարեկան քննութիւնները պիտի սկսէին եւ նոյն օրը կրօնքի դասերու հետ պիտի քննուէին նաեւ բարձրագոյն կարգի հայկաբանութեան դասերը: Ուստի հրաժեշտ առի շուրջս հաւաքուածներէն՝ երկրորդ օրը քննութեանց գալ ունկնդրելու հաստատ առաջադրութեամբ: Բայց ներկաներէն երիտասարդ մը առաջարկեց երթալ իրենց տունը սուրճ մը խմել, եւ առաջարկը այնպէս անկեղծ եւ սիրալիր թուեցաւ ինծի որ մերժելը անքաղաքավարութիւն համարեցի եւ ընկերացայ իրեն:

Պաղտատի տուներէն ներս.—Եկեղեցիէն բաւական հեռու մտանք տուն մը առաջնորդիս հետ: Դուռը բաղխելու հարկ չկար, որովհետեւ արդէն բաց էր: Սովորաբար մանաւանդ ամառը այստեղ տուներու դուռը առաւօտէն մինչեւ իրիկուն բաց կամ կիսաբաց է, որովհետեւ ամէն մարդ տանիքին վրայ կը քնանայ եւ առաւօտուն տանիքէն ուղղակի բակը կ'իջնէ զգուշանալով սենեակներէն, ուր մտնողը խուռն քրտինքի մէջ կը թաթխուի ոտքէն մինչեւ գլուխը: Բակին մէջ կը մնան պահ մը եւ նոյն միջոցին կը բացուի փողոցին դուռը կամ ջրկիրին կամ հացթուխին, կամ ուրիշ մտնողի մը կամ ելլողի մը համար եւ այնպէս բաց կը մնայ մինչեւ իրիկուան ժամ 12, որ ատեն տնեցիք դուռը կը կղպեն եւ կ'ելլեն վերըստին տանիք, կերակուր ուտելու կամ պառկելու համար: Օրուան ամէնէն տաք ժամերը անցընելու համար ունին Սէրտապը, այսինքն մառանը, բակին մակերեւոյթէն 4-5 6-8 ոտք աւելի խոր, աղիւսէ կամարակապ սենեակ մը որ շէնք շնորհք հիւրասենեակի նման զարդարուած է. միայն յատակը փոխանակ գորգի, աղիւսով յատակուած է եւ սովորաբար վարագոյրով կամ միջնորմով բաժնուած, մէկ մասը հիւր ընդունելու եւ միւս մասը ճաշելու համար: Ոմանք ունին նաեւ երրորդ խորշ մը կէսօրուան կերակուրէն յետոյ քիչ մը քնանալու համար, որովհետեւ կէսօրուան քունը այստեղ ընդհանուր է, ամառ գիշերներու տարապայման կարճութեան պատճառաւ. մանաւանդ որ ամբողջ ժողովուրդը տանիքներուն վրայ քնանալուն համար ստիպուած է արեւի առաջին ճառագայթներուն հետ անկողինը թողուլ եթէ չուզեր արեւէն անհանգիստ ըլլալ: Սէրտապին մէջ օդի հոսանքը անպակաս է պատերուն մէջ շինուած ճամբաներու շնորհիւ, որոնց մէկ ծակը տանեաց վրայ կը յանգի եւ միւսը սէրտապին մէջ:

Տուներուն վրան բաց է եւ աւելի խանի ձեւ ունին, սովորաբար գետնայարկէ մը եւ առաջին յարկէ մը բաղկացած: Գետնայարկի վրայ կան անհրաժեշտ սէրտապը, խոհանոցը, մթերանոցը, քառաւ ըսուած տեղ մը՝ վրան ծածկուած, բայց առջեւը բաց եւ բակին վրայ նայող, ուր կը նստին պահ մը առաւօտները տանիքէն իջնելէն յետոյ, մինչեւ որ սէրտապ մտնելու ժամը հասնի: Իսկ առաջին յարկին մէջ կան քանի մը սենեակներ, բակին եւ փողոցին վրայ միանգամայն նայող, եւ նեղ նրբանցք մը սենեակներուն առջեւ որ թոյլ կուտայ պտտիլ տան շուրջը:

Ասպնջականիս տունը մտնելով պատահեցայ մէջին տարիքով կնոջ մը որ նախ զարմանք եւ շուարում ցոյց տուաւ օտարական մը տեսնելով իր տղուն հետ, բայց երբ այս վերջնոյն ինծ ուղղած «հրամեցէք»ը լսեց, իմացաւ հայ ըլլալս եւ ընդառաջ գալով բակին մէջտեղ, դաշն ձայնով ըսաւ.

—Համեցէք, պարով էք էկել. (Հրամեցէք, բարի էք եկեր):

Մտանք սէրտապը ուր ընդհուպ տանտիկինը միացաւ մեզ՝ սպասուհիին քանի մը հրամաններ տալէ յետոյ եւ որդին ներկայացուց զիս:

Խօսակցութիւնը սկսաւ եւ տիկինը վերըստին հարցուց.

—Վօ՞նց է քէյֆդ, լաւ ա՞:

—Շնորհակալ եմ, փառք Աստուծոյ:

—Երեւում է ղարիպ ես, հրամանքդ ե՞րբ էկար Պաղտատ:

—Երկու օր եղաւ որ եկած եմ.

—Էյ վօ՞նց (ինչպէս) տեսնում ես մեր քաղաքը, հաւնո՞ւմ եան (իրեն):

—Տիկին, պատասխանեցի, երբեք գիշերուան նման եթէ ամէն գիշեր ձեր քաղաքը կը լուսազարդուի, պէտք է խոստովանիլ որ շատ հաճելի է այստեղ բնակիլը:

Կ'երեւայ թէ կինը լաւ չհասկցաւ ըսածս. ուստի պահ մը լռութենէ յետոյ հարցուց:

—Ո՞ր ճամբէդ էկար Մուսուլից ըստեղ:

—Թէլէքով Ջուրի վրայէն:

—Վո՜յ, շատ չոզ կ'ըլլի հիմի Ջուրի երեսին:

Սպասուհին երեւցաւ եւ սառոյցով օշարակ մը մատոյց մեզ: Դուրս ելլելու միջոցին տիկինը ըսաւ իրեն. «Ծիրլ կաւվէ»: Ես որ նախ սպասուհին հայ կարծած էի, հարցուցի թէ ինչո՞ւ արաբերէն կը խօսին հետը: Ինծ ըսին թէ Պաղտատու մէջ հայ սպասաւոր կամ սպասուհի չկայ բնաւ, այլ Պաղտատի տուներու մէջ սպասաւոր եւ սպասուհի ըլլալու մենաշնորհը տրուած է Մուսուլի շրջակայ գիւղերուն, մանաւանդ Թըլքէֆ գիւղին, ուրկից ամէն ամէն տարի հարիւրաւոր հազարաւոր կաթոլիկ Թըլքէֆցիներ կու գան այր ու կին եւ քանի մը տարիներ Պաղտատի տուներուն մէջ ծառայելէ յետոյ կամ հարստանալով կը դառնան հայրենիք եւ կամ վերջնապէս կը հաստատուին Պաղտատ:

—Շատ անդուր ղադեր են, ըսաւ տիկինը, հիչ ձեռներեցը պան չի կալ, հոգիներս դուրս կու գայ մինչի մէկ քիչ պան անել կը սորվեցնենք իրենց, հէման սովրան կը փախնին կ'երթան ուրիշի մօտ կը նստին: Շատ էլ կեղտոտ են, թէնպէլ են տեղներիցը ժաժ չեն կալ, կուզի հէր վաիթ քշել իրանց: Ամմա մէ պան ունին, էմին էն, զատ չեն կողանար, էս տէմանց սիրտներս բահաթ է:

Կրնաք երեւակայել թէ այս լեզուն ինծի համար այնպէս էր ինչպէս Ֆրանսերէնը Իտալացիի մը համար, աւելի կը մակաբերէի քան կը հասկնայի ըսուածները, բայց քաղաքավարութիւնը կը պահանջէր ստորադասական կերպով շարունակ գլուխս շարժել եւ հաւանութիւն յայտնել:

Նոր հիւր մը մտաւ այն պահուն. հիւր մը որ իրենց մերձաւոր ազգականը կ'երեւար, եւ զոր ներկայացուցին ըսելով, «...եան, անդամ Թարգմանչաց վարժարանի հոգաբարձութեան»: Իսկոյն խօսակցութեան նիւթը դարձաւ վարժարանին վրայ, եւ նորեկ երիտասարդը խիստ շահեկան տեղեկութիւններ տուաւ տեղւոյն ազգ. վարժարանաց վրայ, զորս կը փութամ այստեղ համառօտել:

(Շար.) ՅԱԿՈԲ Յ. ԹՈՒՄԱՆԵԱՆ

ՆԱՒԹԻ ՇՈՒՐՋԸ

ԹԻՖԼԻՍ, 20 հոկտ.

Կովկասը եթէ ուրիշ կերպով յայտնի չլինէր աշխարհին, այժմ յայտնի պէտք է լինի իր Նաւթովը, որ կարճ ժամանակուայ մէջ մրցակից է հանդիսանում Ամերիկայի համաշխարհային հրապարակի վրայ: Նաւթի արդիւնաբերութեան շնորհիւ մեր երկրում այլ եւս հարիւր-երկու հարիւր հազարներով չեն հաշւում մարդկանց հարստութեան չափը, այլ միլիոններով: Նաւթի արդիւնաբերութիւնը եւ յաջող վաճառումը մեծ ներգործութիւն ունեցաւ եւ ունի մեր երկրի տնտեսական կացութեան, առեւտրի, արդիւնաբերութեան ու առ հասարակ նիւթական չափի կամ գոյութեան ապահովութեան համար ի գործ դրուած արհեստների եւ միջոցների վրայ: Պէտք է աւելացնենք, որ Նաւթի առեւտրի յաջող պայմաններում զարգանալը ունեցաւ իր ազդեցութիւնը մեր երկրի բարքերի ու բարոյական կացութեան վրայ, որի հետեւանքը աւելի յետոյ պիտի յայտնուի եւ ծանրանայ ապագայ սերունդների վրայ: Առաջ երբ դեռ Նաւթի պուդը 1-2-3 կոպէկից դէնը չէր անցնում, Նաւթի արդիւնաբերութեան վրայ այնքան ուշադրութիւն չէին դարձնում: Նաւթի գները բարձրանալով, Բագուն դարձաւ մըւեց ընդհանուրի ուշադրութիւնը իր վրայ: Կովկասից հեռու երկրներից, Եւրոպայից մարդիկ թափուեցին Բագու, մեծագումար փողերով կամ նորանոր ձեռնարկութիւնների համար պահանջուած հնարագիտութեամբ եւ էներգիայով: Կարճ ժամանակում Բագուն ամբողջ աշխարհին յայտնի դարձաւ. երկրի բնական հարստութիւնը, կապիտալը եւ փող վաստակելու տենչն ու դրա համար պահանջուած ձեռնարկութեան ոգին, իբրեւ զօրաւոր գործօններ միացած՝ Նաւթի արդիւնաբերութիւնը այսօրուայ դրութեանը հասցրին:

Բագուն արտադրում է տարին հարիւրաւոր միլիոն պուդ Նաւթ, որ եւ գնալով պիտի աւելանայ: Բաց ի մի քանի վաճառականներից, Թիֆլիսը բոլորովին չէր հետաքրքրւում Նաւթաբերութեան գործով. եւ չէր հետաքրքրւում այն ժամանակ երբ Եւրոպայից, Ամերիկայից գալիս էին զանազան ձեռնարկողներ, եւ Թիֆլիսի վրայով Բագու էին գնում: Վերջին տարիներս, բնական օրէնքին հետեւելով Թիֆլիսն էլ զարթնեց քնից եւ հետաքրքրուեց Նաւթի արդիւնաբերութեան խնդրով: Անցեալ տարի Թիֆլիսում հիմնուած Թիֆլիսի Նաւթարդիւնաբերական Ընկերութեան գործունէութիւնը եւ ունեցած աջողութիւնը մեծապէս մօտեցրեց Թիֆլիսը Բագուին: Այս վերջին երկու ամսում մի քանի ընկերութիւններ են կազմուել Թիֆլիսում Նաւթարդիւնաբերութեան գործով զբաղուելու համար: Այդ ընկերութիւնները, ինչպէս եւ մասնաւոր դրամատէրեր մտադիր են առաջիկայ Նոյեմբեր 15ին Բագւում լինելիք աճուրդներին մասնակցելու. այդ օրը Բալախանում, Բիբի-Հէյբաթում, Սաբունչիում եւ այլ տեղերում պետական Նաւթահողեր են տրւում կապալով: Կապալով այդ հողերի այս կամ այն մասը ձեռք բերել ցանկացողները մասնակցում են աճուրդին. մրցութեան մէջ ցանկալի հողաբաժինը ձեռք կը բերէ նա, ով աւելի բարձր գին առաջարկած լինի: Ուրեմն գաղտնիքը եւ հունարը նրանում է, որ համ ամէնից աւելի գին նշանակի, որ քո ձեռքդ ընկնի հողը, համ գինը այնքան բարձր չլինի, որ վնասուես, կործանուես, քանի որ Նաւթի գինը, եթէ այսօր 15, 14 կամ 12 կոպէկ է, վաղը կարող է իջնել 10, 8 կամ 7 կոպէկի:

Թիֆլիսում կազմուած նոր ընկերութիւնների նպատակն է որոշ գումար հաւաքել եւ հետեւաբար ընկերական պայմանների վրայ հիմնած՝ մասնակցել Նոյեմբեր 15ի աճուրդին եւ կարելւոյն չափ լաւ հողաբաժին ձեռք բերել ու շահագործել: Նպատակը դէշ չէ, գովելի է մինչեւ անգամ, մանաւանդ որ ընկերութեամբ կարողանում են այդպիսի արդիւնաւէտ գործերի ձեռնարկել: Գովելին այն է, որ հողը դեռ ձեռք չբերած, գործին չձեռնարկած, կարելի է դարձել մինչեւ անգամ հարիւր հազարներ մի քանի օրում հաւաքել. առաջ այդպիսի բան անկարելի էր: Մի քսան եւ հինգ տարի առաջ, եթէ Թիֆլիսում մէկը կամենար այդպէս բան անել, խելագարի տեղ կը դնէին եւ մի կոպէկ չէին տալ. միանգամ այդպէս վարանեցան մի ձիաքարշ գնացք շինելու համար, մինչեւ որ օտարները Բելգիայից եկան ու ձիաքարշը շինեցին եւ Թիֆլիսի հարուստներին ու վաճառականներին թողին արջիները ձեռքերնին, բերանները բաց...: Բայց այժմ մի քանի օրում ընկերութիւններ են կազմւում. ինչպէս ասացինք, եւ մեծ գումարներ գանձում զանազան ձեռնարկութիւնների համար:

Այդ ի հարկէ գովելի է, բայց լաւ կը լինի որ ամէն բանի մէջ չափը պահպանուի. այլապէս կորուստն անխուսափելի է: Այդ նոր կազմուած ընկերութիւնների թղթերը բորսայի շահագործութեան նիւթ են դարձել: Դեռ յիշեալ ընկերութիւնները գործի չեն ձեռնարկել, դեռ ոչ մի կտոր հող չեն ձեռք բերել, դեռ ոչ ոք չի կարող ասել, թէ ինչ կը լինի. հաստատը միայն այն է, որ հաւաքուած գումարից մի որոշ տոկոս, այսպէս թէ այնպէս, կը ծախսուի. այնու ամենայնիւ արդէն այդ թուղթերի գները աւելացնում եւ առնում ծախում են, եւ այդ բորսայի խաղից օգտուողներ կան: Ո՞ւմ համար այդ խաղը.—ինչպէս որ թղթախաղը հաճոյք է պատճառում, բայց մարդ կարող է այդ զուարճութեան համար տուժել, նոյնպէս ալ այս բորսայի խաղը կրնայ տուժել տալ: Իրենց աշխատանքով ապրող մարդիկ ուրեմն զգոյշ պէտք են լինել եւ երեւակայեալ օգուտների համար իրենց կոպէկները ձեռքից չհանել. այլապէս մի օր կարող է այնպէս պատահել, որ իրենց ձեռքներին կը մնան այդ թղթերը:

Ս.

ԻՆԿԱԾՆԵՐ

Դ.

ԶՈՅԳԸ

Բալխիրներու աշխարհէն եկեր ինկեր են հոս, ու իրենց ճերմկուկ մայնքը՝ հիւսիսի ձիւնապատ ամայութիւններուն մէջ սուրացող անվեհեր եղնիկին կոտոշներուն թոթովուէն թափթփող ձիւնի փաթիլներուն ցրտոտ սարսուռը ունի, եւ աչքերնին՝ սառոյցէ խրճիթներու մէջ բնակող թզուկ Եսքիմօներու նայուածքին պճլտուն մկտոտութիւնը:

Շրջուն երգիչի տարօրինակ խումբ մըն է այս զոյգը, երկու անդամով միայն,—սիրունելու հասակին հասած մանկամարդ աղջիկ մը, իրեն տարեկից տղու մը հետ:

Օֆէնպախինէն ալ հին ջութակ մը ունի տղան թեւին տակ, ու աղջիկը՝ խոշոր տաւիղ մը կը կախէ իր ցուրտէն կարմրած չոր մատներէն:

Ու պարապ ձեռքերու ճկոյթով օղակ մը շինած, իրարու մօտ, քով քովի, զուարթ, խնդումերես կը քալեն կ'անցնին անոնք, իրենց ծանօթ սրճարաններուն մէջ մէկիկ այցելութիւն տալու համար միշտ, որմէ մեծ բաներ ալ չեն ակնկալեր ամէն անգամ, հապա, է՛հ, ո՛վ գիտէ, պզտիկ յոյս մը՝ որուն չեն ուզեր թերանալ:

Ճերմակ Թաշկինակը զոր գլխուն վրայէն դարձնելով վիզին տակ կապած է աղջիկը, սիրուն դէմք մը կը պահէ իր գծած շրջանակին մէջ, մազի խարտեաշ հիւսք մը կախելով ծոծրակէն վար, ուր թաշկինակին անկիւնը կարճ կու գայ հասնելու. եւ միակ աւելորդ արդուզարդը որ աչքի կը զարնէ անոր հինցած հագուստներուն եւ մաշած կիսակօշիկին մէջէն, դեղին ժապաւէն մըն է, որ վիզին տակ հանգոյց մը դրած՝ կուրծքն ի վար կը կախուի երկու ծուէններով, երկուքն ալ հովէն թռելով մէյմէկ կողմէն:

Բայց տղան, փորձառու հօր մը ծանրախոհութեամբ, անոր ձեռքէն բռնած, չի թողուր որ լիրբ մարդոց քովէն անցնի ան, կամ անոր վրայ աղտոտ նայուածքներ իյնան. միայն, իր ողորմուկ ճակատագրին գիտակ, եւ աշխարհի բոլոր դժուարութիւններուն դէմ մաքառելու զօրեղ կամքով մը, կը քաշքշէ իրեն հետ խեղճ աղջիկը մինչեւ իրիկուն, բւղոտ, հին գլխարկը մինչեւ աչքերուն քաշած, կեանքի ցաւերը հեգնողի սկեպտիկ երեւոյթով, մոլի հաշիշ խմողի մը պէս երջանիկ գինովութենէ մը բռնուած, անոր քիթն ի վեր իր բիբոյին ծուխը միացնելով օրն ի բուն:

* * *

Քարափին վրայ, ուր չես գիտեր ինչո՞ւ համար ամէնէն շատ կը սիրեն անոնք թափառիլ, բարեկամի մը հետ կը կանչենք զանոնք, բան մը զարնել տալու համար: Ու տղան, վար առնելով ջութակը թեւին տակէն, ճպոտի քանի մը երթեւեկներ կը փորձէ լարերուն վրայ, եւ իրենց լեզուով բան մը կ'ըսէ ընկերուհիին,—անշուշտ կտորին ընտրութիւնը՝ որուն կը սկսին անմիջապէս: Աղջկան մատներուն տակ տաւիղին լարերը կը հեծեն, կու լան, ի՛ր ալ յայտնի յուզումը նկարելով աչքերուն մէջ, ուր թախիծի անհուն ցոլք մը կը պաղուրտի, տասնոցի մը համար ասոր անոր առջեւ ստրկացող փափուկ հոգիի մը սուր ցաւովը չեշտուած:

Թրթռուն կտորին խորունկ տպաւորութենէն յուզուած, եւ քիչ մըն ալ, ինչո՞ւ չխոստովանիլ, աղջկան աղուոր աչքերուն սիրուն, կ'առաջարկենք գարեջուր մը առնել. խպնոտ նայուածքով մը հրաման կ'ուզէ տղէն, որ չի մերժեր: Անյագ ծարաւով մը կուլ կու տայ հեղուկը, գաւաթին մինչեւ տակը եւ շրթունքին եզերքները լզելով: Սիկար մըն ալ տղուն կը հրամցնենք ու ալ մտերիմ բարեկամներ ենք, մեզի սեղանակից ունենալով զանոնք:

Քիչ մը ետքը, այնքան առաջ կ'երթայ մեր մտերմութիւնը, որ, մեր հետաքրքիր հարցափորձերուն վրայ, եւ մեզմէ քաշուելու պատճառ մը չունենալով, կը բանան սիրտերնին:

Սիրոյ արկածեալներու տարօրինակ պատմութիւն մը՝ իրենց կեանքը:

—«Շատ պզտիկուց դրացի էինք իրարու, կը սկսի աղջիկը տարօրինակ Ֆրանսերէնով մը՝ ու զուարթ ժպիտ մը շրթունքին, եւ միասին դպրոց կ'երթայինք: Այնքա՛ն կը սիրէինք զիրար՝ որ մեր սակառը մէկ հատի վերածած էին ծնողքնիս, որովհետեւ, ըլլար մէկ կամ երկու, մենք միշտ միասին կը ճաշէինք եւ բնաւ իրարմէ չէինք բաժնուեր: Զբօսանքի ատեն անգամ, մենք, անկիւն մը քաշուած, գլուխ գլխու, կա՛մ դասերնիս կը սորվէինք իրարու օգնելով, կա՛մ հանելուկի աղուոր խաղեր կը խաղայինք: Ա՜խ, ի՜նչ օրեր էին այն օրերը որ ասանկ շուտ անցան, մեր կեանքին ամէնէն անուշ ժամերը պարգեւելով մեզի:

«Եւ սակայն երբ կամաց կամաց տարիքնիս առնել սկսանք, քաղաքացիական օրէնքներ հարկադրեցին որ ամէն կապ

—)(32)(—

ԺՈՐԺ ԲՐԱՏԵԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԼՈՐՏ ՌԻՉՄՈՆՏԻ ՄԻԼԻՈՆՆԵՐԸ

Է.

—Ոչ, պատասխանեց Ճօ խուլ ձայնով մը. ճիշդ կ'ըսէք, Պլինեաք իմ թշնամիս է:

—Այսինքն ըսել կ'ուզէք թէ դուք թշնամի էք անոր. հետեւաբար կրնանք համաձայնիլ իրարու հետ: Ձեր վրայ դրած ենք յոյսերնիս մեզի աջակցելու համար, առանց նեղ կացութեան մէջ դնելու ձեզ: Դուք միշտ ծածկուած պիտի մնաք. ձեր ուզածն ալ աս չէ՞: Կը տեսնէք թէ ձեր սրտէն կը խօսիմ:

Այս վերջին բառին վրայ Ճօ ամօթի զգացում մը ունեցաւ: Իր ստգտանութիւնը կարմիրի փոխուեցաւ: Քիչ մնաց որ այդ մարդասպաններուն երեսն ի վեր պիտի պոռար.

—Ես ազնուական մըն եմ. Պլինեաք իմ ազգականս, իմ բարեկամս է, որուն կեանքը պիտի պաշտպանեմ ձեր դէմ:

Բայց իսկոյն Կրաս Հօդրօրի պատկերը անցաւ աչքին առջեւէն: Յիշեց թէ ուրիշ դաշինք մը կնքած էր անոր հետ, որուն կապուած էր եւ այդ մասին պատուոյն վրայ երդում ալ ըրած էր:

—Այո՛, ըսաւ, կ'ուզեմ որ Ռաուլ տը Պլինեաք մէջտեղէն վերնայ: Իմ թշնամիս է ան:

—Լաւ, լաւ, որոշուած է ա՛լ: Դուք գլուխը պիտի ըլլաք, որ կ'առաջնորդէ եւ մենք բազուկը որ կը գործէ:

—Մտիկ ըրէք, յարեց Ճօ, Պ. տը Պլինեաք նամակ մը ունի քովը որ կրնայ կրնայ դէշ կացութեան մը մէջ դնել ինծի սիրելի անձ մը: Կնոջ կողմէ գրուած նամակ մըն է եւ ո՛ եւ է օգտակարութիւն չունի ձեզի համար: Ռաուլ տը Պլինեաք միշտ իր վրայ կը կրէ այդ նամակը: Եթէ կարենաք ձեռք ձգել այն նամակը, հազար անգլ. ոսկի կու տամ ձեզ:

—Դուք նամակը պիտի ունենաք եւ ձեր դրամը քովերնիդ պիտի մնայ, պատասխանեց ծերուկ Հնդիկը, եւ կարծեմ թէ փոխադարձաբար շատ օգտակար պիտի ըլլանք իրարու....:

Ը.

Երեք օրեր անցած էին անկէց ի վեր երբ Ռաուլ բաժնուած էր Լորտ Ռիչմոնտի բնակարանէն եւ Թրօնշէ փողոցը պանդոկի մը մէջ երկու սենեակ, մէկ զարդախուց մը եւ Պրիէնի բնակութեան համար խուց մը վարձած էր: Սակայն Ռաուլի տխրութիւնը չէր փարատած, ընդհակառակը մտածկոտ ու յուսահատ կերպարանք մը ունէր: Նիամայի թաւշանման աչքերը թողած էին զինքը: Ուզեց իր սրտին խորը պրպտել, ապահով ըլլալու համար, բայց այդ քննութեան արդիւնքը սա՛ եղաւ որ խորապէս համոզուեցաւ թէ չարիքը անդարմանելի էր: Իր հոգին երկու հակադիր զգացումներու մատնուած էր. նորածին սէր մը, որ շանթի մը պէս իր ամբողջ էութիւնը բռնկցուցած էր այն սփոփանքի զգայութիւնը թէ Կրաս Հօդրօրի տիրապետութենէն ազատած էր, այդ գծուծ աղջկան, որ իր կինը պիտի ըլլար եւ իր անունը պիտի կրէր:

Խղճի այս քննութեան մէջ Ռաուլի միտքը ինկաւ Լորտ Ռիչմոնտը, որուն հետ յարաբերութեանց խզումը ցաւ կը պատճառէր: Բայց չէր ալ կրնար, ինքզինքը արդարացնելու համար, մէկ հարուածով խորտակել կեանքն ու սիրտը տիկին Հօդրօրի, որ իր մայր դաստիարակած է զինքը: Կը յուսար թէ ապագան Լորտ Ռիչմոնտի միտքը պիտի լուսաբանէ այդ մասին եւ իրեն պիտի վերադարձնէ մօրեղբօրը իր նկատմամբ ունեցած սէրն ու գորովը:

Ու մերթ ընդ մերթ կը մտածէր Կրասի իրեն ուղղած նամակին, այն թանկագին թուղթին վրայ, զոր իր վրայ կը կրէր միշտ: Քանի անգամ փորձուած էր զայն այրելու, բայց Ճօի սպառնական աչքերը եւ կեցուցած էին զինքը այդ անխոհեմութիւնը գործելէ: Այդ նամակը վրէժխնդրութեան զործիք մըն էր իր ձեռքին մէջ. իրաւ է թէ երբ անձայն զէնք մը պիտի գործածէր, բայց ի հարկին կրնար ահարկու պաշտպանողական միջոց մը դառնալ: Ռաուլ բաւական ապրած էր գիտնալու համար թէ թշնամիները պէտք էր միշտ վախցնել: Եւ հիմա լաւ համոզուած էր թէ Կրաս Հօդրօր եւ Ճօ Էճըրթըն իր անհաշտ թշնամիներն էին:

Դէմքերու եւ դէպքերու այս տողանցութեան մէջ ամէնէն աւելի կը խորհէր Նիամայի վրայ: Դեղին Մարգրիտին հիանալի գեղեցկութիւնը քանդակուած էր իր սրտին խորը: Չէր կրնար այդ զգացումը խլել ու չէր փորձեր ալ, բոլորովին համակուած այդ սիրոյն պատճառած երջանկութեամբ:

Իվ-Մարի-Պրիէն ալ մտահոգութիւններ ունէր. հանելուկի մը լուծումը կը փնտռէր:

(Շարունակելի)

խզենք իրարմէ։ Ա՛լ, իրարու ձեռքէ բռնած, միասին դպրոց չպիտի երթայինք. ա՛լ միասին չպիտի ճաշէինք, չպիտի գլուխ գլխու տուած, իրարու անուշ պատմութիւններ պատմէինք. ու դեռ ո՞ր մէկը ըսեմ։ Այս դժբաղդութեան եկաւ միացաւ մեր ծնողքին իրարու ետեւէ մեռնելը. արդէն ճիշդ իրարու կը նմանէինք՝ ամէն բանով. ա՛ն ալ մայր մը ունէր, ես ալ, որոնք մեզի աշխարհի մէջ մինակ ձգելով, ելան գացին։ Տարիքնիս եկած հասած էր բաւական. Նայող խնամող մէկը չունէինք. ի՞նչ կրնայինք ընել. ան՝ դեռատի տղայ մը, ես՝ անփորձ աղջիկ մը։ Նոյնիսկ մեր տեսակցութիւնը կրնար հազար բամբասանքի առիթ ըլլալ. ա՛լ չափահաս էինք։ Բայց անօթի կենալ ալ չէր ըլլար, ուստի, գերագոյն միջոցի մը դիմեցինք։ Գիւղերանց տեղ մը միանալով, որոշում տուինք որ ես ձեռագործ բանիմ, ան ալ աշկերտ երթայ փայտի քանդակագործութեան, որ բանուկ արհեստ մըն է մեր կողմերը։ Քանի մը ամսուան մէջ պզտիկ գումար մը հաւաքելով, չնչին վարձքով մը գլուխնիս խոթեցինք պառաւի մը անշէն խրճիթը։

«Հոն, երկար ատեն, ամէն աչքէ հեռու բնակեցանք միասին, վախկոտ ու միանգամայն երջանիկ՝ տարիները բոլորելով։ Պառաւը՝ իր վարձքին սիրուն, աչք կը գոցէր մեզի. և բարեկամս ալ, Փիէռօ, խանութը գոցել ու վարպետը քնացնելէն ետքը, ուշ ատեն, խանութէն փախչելով, ձիւներուն մէջէն կու գար կ'ելլէր, առտուն, նորէն շատ կանուխ, վարպետին արթննալէն առաջ, վազել երթալու պայմանով։

«Կիրակիները, միասին պտտելու կ'ելլէինք ամայի տեղուանք և ի՜նչ աղուոր խաղեր չէինք խաղար իրարու հետ, դաշտերուն մէջ, վայրի ծաղիկներուն վրայ գլտորուելով, վազվռտելով հոս հոն, բոլորովին մեր կամքին, ազատ և ուրա՜խ։

«Մեր երիտասարդութեան է՛ն երջանիկ օրերը այսպէսով բոլորելէն ետքը, օրին մէկը, ալ չէր կրնար պահուիլ, գողութիւննիս, ըսեմ խարերայութիւննիս, մէջտեղ ելաւ։ Դրացիներ իմացան մեր գաղտնիքը, Փիէռօն վռնտուեցաւ խանութէն, և ամբողջ գիւղը մեր պատմութիւնը առաւ բերան, մեզի բամբասելու և հազար զրպարտութիւններ յերիւրելու համար մեր վրայ։ Տեսնէ՜ք ի՞նչե՞ր կը խօսէին իրարու։ Իբր թէ.... Իբր թէ....

«Ալ կրնայի՞նք դիմանալ այս կեանքին։ Ամբողջ ծիգերնիս ժողուելով, գերագոյն միջոց մը ձեռք առինք, չուել։ Ու ծոցերնիս քանի մը կտոր դրամով, ճամբայ ելանք, և, չէք հաւատար երբոր ըսեմ, քալելով, կ'իմանա՞ք պարոններս քալելով եկանք հոս։ Ոտքերնիս հոստեղի սալայատակներուն վրայ դրած չդրած, մեր առաջին մտածումը եղաւ գործի մը սկսիլ։ Մեր երկրին մէջ սովորութիւն է որ՝ պզտիկուց նուագ կը սորվեցնեն տղոց։ Փիէռօ ջութակ զարնել գիտէր. ես ալ տաւիղ։ Մէյ մէկ հին գործիք ձգեցինք ձեռք ու ինկանք գործի։ Իրաւ, քիչ մը խայտառակ է ընտրած զբաղումնիս և անպատուաբեր՝ աղջկան մը համար թափառիլ փողոցէ փողոց, ամէնէն անպիտան, ամէնէն լիրբ մարդոց առջեւ երգել, նուագել, բայց, ի՞նչ ընէինք, ձեռքերնի՞ս ինչ կու գար։

«Մենք, իրարու հետ, միշտ մէկ տեղ, ձեռք ձեռքի, աշխատելով, դատելով, սանկ, նանկ, կը ճարճրկենք օրապահիկնիս և կ'ապրուորինք։ Աս աւելի աղէկ չէ՞ ուրիշ շատ մը բաներէ։ Հոգ չէ՛, թող աս ու ան գէշ նայուածքներ ձգեն վրաս սրիկաներ թող խօսք նետեն, ինծի զարնուին, Փիէռօ շատ կը բարկանայ ատոնց բայց, ի՞նչ ընես, մեր վիճակը ատանկ կը վերցնէ, թող ուզածնին ընեն, ես չեմ նեղանար, որովհետեւ, Աստուած գիտէ որ՝ սիրտս Փիէռօիս միայն նուիրուած է, Փիէռօիս միայն... անոնցմէ, ինծի՛ ինչ... սրիկաները...։

«Դուք, պարոններս, չէք կրնար հասկնալ այն թաքուն յարաբերութիւնները՝ որով մենք իրարու կը կապուինք. սիրային անուանում մը միայն կը սղմի ձեր խելքին մէջ, բայց, ո՛չ, ատիկէ բոլորովին տարբեր բան մըն է մերը.... Խորհրդաւոր յայտնութեան մը համար, ըսեմ կ'ուզէ՞ք ձեզի անմիջապէս, թէ՛ Փիէռօ իմ կուրծքիս կոճակները դեռ օր մը օրանց չէ՛ քակած, իր ձեռքը հոն նետելու համար և ես աղուոր նորաբոյս պեխին կճումը չեմ զգացած դեռ այտերուս վրայ, որուն կարմիրներուն այնքան հոգիներ խելքերնի՛ն կը թուցնեն, որոնցմէ մէկն ալ դուք, ազնիւ պարոններս... կը հասկնա՞ք....։»

Վերջ դրաւ իր պատմութեան՝ այս խօսքերով ու չոչորդ տղուն թեւը մտած, թռաւ գնաց, չարաճճի ժպիտ մը պըրկումը ունենալով շրթունքին վրայ։

—Դը՛դո՛մ..., ըրաւ բարեկամս մանչուն ետեւէն, նոր պարպած գաւաթէն պեխերուն սլքած գարեջուրի փրփուրները լզվռտելով։

—Դը՛դո՛մ...։

ԵՆՈՎՔ

Օ ՊՕՆ ՄԱՐՇԷ ՏԷ ՊՈՒՔԷ

Բերա, Բասած տիւ Թիւնէլ, թիւ 8

Սոյն վաճառատան մէջ կը գտնուին ամէն տեսակ բնական և արուեստական ծաղիկներէ պատրաստուած փունջեր, ծաղկեկողովներ, ծաղկեպսակներ, արուեստական թուփեր՝ պարահանդէսներու, հացկերոյթներու և երեկոյթներու սալոններու յարդարման համար. Նաեւ կը ծախուին ցախճապակիէ և մարգրիտէ շինուած փունջեր ու պսակներ։ Վերջին աստիճան փափկութիւն ու նրբութիւն։ Անմրցելի գին։ 670 8—10

Քաղաքական Լուրեր

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԴԵՍՊԱՆՆԵՐՈՒՆ ԾԱՆՈՒՑԱԳԻՐԸ

Հատուցման պայմաններ.—Օտար դեսպաններուն կատարեալ համաձայնութիւնը.—Պատիժներ եւ հատուցումներ։

Թայմզ երեքշաբթի օրուան իր թիւին մէջ կը հրատարակէ Բէքինէն առած հետեւեալ հեռագիրը, ուր իր թղթակիցը՝ Տօքդ. Մորիսըն կը ծանուցանէ թէ Բէքինի օտար դեսպանները բոլորովին համաձայնած են՝ Չինու առաջարկուելիք պայմաններուն վրայ։ Աւասիկ այդ հեռագիրը.

Բէքին, Թաքուի ճամբով, 11 Նոյեմ.—Օտար դեսպանները, ուզելով շուտով վերջ մը տալ իրաց արդի կացութեան, վերջապէս կատարեալ համաձայնութիւն գոյացուցին հետեւեալ պայմաններուն վրայ, որոնք, իրենց կառավարութիւններէն վաւերանալէ ետքը, ծանուցագրով պիտի ներկայացուին Չինու, և պիտի պահանջեն որ ատոնք նախաչաւիղ դաշնագրութեան մը իբրեւ հիմերը ընդունուին.—Ա. Չին արձան մը պիտի կանգնէ Գերմանիոյ դեսպան հանգուցեալ Պարոն Ֆոն Քէթէլէրի համար այն տեղը, ուր սպաննուեցաւ. նաեւ կայսերական իշխան մը Պէրլին պիտի ղրկէ ներողութիւն խնդրելու։ Բ. Չին մահուամբ պիտի պատժէ այն տասնըմէկ իշխանները կամ բարձրաստիճան պաշտօնատարները՝ որոնց անունները արդէն տրուած են։ Գ. Ցիփոթութիւններ գործուած ամէն տեղ նահանգային յանձնաժողովները պիտի դադրին հինգ տարուան համար։ Դ. Ասկէ վերջը այն պաշտօնեան որ իր իրաւասութեան շրջանակին մէջ օտարականի մը դէմ եղած անարգանքը արգիլելու չաշխատի, անմիջապէս պաշտօնանկ պիտի ըլլայ ու պիտի պատժուի։ Ե. Հատուցում մը պիտի վճարուի Տէրութիւններուն, արհեստապետութիւններուն և անհատներուն։ Զ. Արտաքին գործոց Խորհուրդը, իր արդի կազմակերպութեան մէջ, պիտի ջնջուի, և անոր պաշտօնը պիտի յանձնուի արտաքին գործոց նախարարի մը, ինչպէս կայ քաղաքակիրթ երկիրներու մէջ։ Է. Կանոնաւոր յարաբերութիւններ պիտի ըլլան կայսեր և օտար դեսպաններուն միջեւ, ինչպէս կ'ըլլայ քաղաքակիրթ երկիրներու մէջ։ Ը. Թաքուի և Չի-Լիի եզերքին բոլոր ամրոցները պիտի քանդուին։ Թ. Զէնքերու և ռազմական իրեղէններու ներածութիւնը պիտի արգիլուի։ Ժ. Օտար զինուորներ մնայուն կերպով պիտի գրաւեն՝ դեսպանատուները և Բէքինի ու ծովեզերքին միջեւ հաղորդակցութիւնները պաշտպանելու համար։ ԺԱ. Ամբողջ երկու տարի Չինու ամէն մասերուն մէջ կայսերական հրամանագիրներ պիտի փակցուին՝ ջնջող Պոքսըրներու Ընկերութիւնը։

Գալով Ե. յօդուածին որ կը վերաբերի հատուցման խնդրոյն, հարկ է դիտել տալ թէ ատկէ պիտի օգտուին նաեւ այն Չինացիները՝ որոնք օտարներու քով ծառայելնուն համար վնասուած են. բայց բնիկ քրիստոնեաները մաս չունին այդ հատուցմէն։

ՉԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հատուցումը.—Ընդդիմութեան պատրաստութիւն.—Հեռագրական պաշտօնեաներ գլխատուած։

Ուաշինկթըն, 13 Նոյեմ.—Մ. Նահանգաց կառավարական շրջանակներուն մէջ զարմացմամբ իմացան թէ Չինէն պահանջուելիք հատուցումը 600 միլիոն թալէլ պիտի ըլլայ՝ այսինքն 1,800 միլիոն ֆր.էն քիչ մը աւելի։ Չի կարծուիր թէ Չին կարող ըլլայ կարճ միջոցի մը մէջ այդչափ ահագին գումար մը հատուցանելու։ Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը կը բաղձայ անշուշտ որ Չին իր կարողութեանը չափ հատուցում մը վճարէ, բայց բոլորովին կը հակառակի այն տեսակ ծրագրի մը որով Չին սնանկութեան պարտաւորուի։ Կ'ըսուի թէ արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ ծանուցեր է Բէքինի դեսպան Պ. Քոնկըրի որ աշխատի չափաւորել Տէրութեանց ներկայացուցիչներուն պահանջումները։ Քանի մը տեղեր Չինու հանդէպ գործուած վրէժխնդրութեանց մասին Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը յայտարարեր է որ թէեւ ինք ալ համոզուած է որ Չինու մէջ խստութեամբ գործելու է, սակայն կը կարծէ թէ վրէժխնդրութեան քաղաքականութիւն մը կրնայ շփոթութեանց վերսկսելուն պատճառ ըլլալ. նաեւ թէ Մ. Նահանգները պարտաւոր են Տէրութեանց միջեւ գոյացած համաձայնութիւնը պահպանելու համար, հաւանիլ դեսպաններու առաջարկութիւններուն, վասն զի կ'երեւայ թէ բոլոր Տէրութիւններն ալ համամիտ են զանոնք ընդունիլ։

Պէրլին, 12 Նոյեմ.—Շանկայէն կը հեռագրեն թէ Հօ-Նանի չինացի կառավարիչը օգնութեան զինուոր ուզեր է՝ միջազգային զօրքերուն դիմադրելու համար։ Արդէն քսան հազար հոգի և ձիաւորներ ունի. հիմա թնդանօթաձիգներ կուզէ։

—Շանկայէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ խնամակալուհին հեռագրական երկու պաշտօնեաներ գլխատել տուեր է։ Ատոնք Վալտերսէ մարէշալին հեռագիր մը հաղորդած էին թէ արքունիքը չի կրնար Բէքին դառնալ։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Անգլիոյ զօրավարներուն գործողութիւններ.—Լորտ Ռոպերթսի հեռագիրը.—Ընդհարումներ.—Պլեօմֆոնթէյնի շուրջը.—Սըր Ռըտվէրս Պըլլըր Լոնտոնի մէջ։

Լոնտոն, 12 Նոյեմ.—Լորտ Ռոպերթս Նոյեմ. 10 թուականով կը հեռագրէ Եոհաննէսպուրկէն թէ Լորտ Մէթուէն, երէկ, յանկարծակիի բերեր է երկու պոէր զօրախումբեր Օթզոյրի և Լիխթէնպուրկի մէջտեղը։ Պոէրներէն երեք հոգի սպաննուեր են։ Անգլիացիները երեսուն հոգի գերի բռներ և քանի մը սայլեր գրաւեր են։ Կորուստ չեն ունեցեր։ Բէյլի-Բէնի զօրավարը կը տեղեկագրէ թէ անգլիական զինուորները Նոյեմ. 5ին վերստին գրաւեր են Ֆիլիբբոլիսը. Պոէրները ցիրուցան փախեր են։ Անգլիացիները ունեցեր են ութ վիրաւոր, որոնց մէկը՝ զինուորական բժիշկ մը։ Լիթըլթըն զօրավարը կը ծանուցանէ թէ Լորտ Բիչնէր, Նոյեմ. 7ի գիշերը, յանկարծակի յարձակում մը կատարեր է Լիտէնպուրկի մօտ։ Անգլիական հեծելազօրքեր յաջողեր են անցնիլ Պոէրներու յառաջապահ դիրքերը և լուսնի լոյսով յարձակում մը կատարելով սուինով սպաններ են բազմաթիւ Պոէրներ։ Քիչ ետքը հասան անգլիական հետեւակներ ու թնդանօթաձիգներ որոնք աւելի մեծամեծ կորուստներ պատճառելով Պոէրներուն, ետ մղեցին զանոնք։ Անգլիացիները ունեցան մէկ մեռեալ և երեք վիրաւոր։ Տըլարիի զօրախումբն չորս հարիւր հոգի յարձակեցան Բլումֆօնթէյն գնդապետին վրայ՝ Պոէրները պարտուեցան ունենալով երկու մեռեալ. տասնըվեց հոգի ալ Անգլիացիներուն ձեռքը գերի ինկան։

Ուարէնթըն.—Հարիւր յիսուն Պոէրներ երէկ յարձակեցան, Քրիսթիանայի ճամբան, պաշար փոխադրող անգլիական խումբի մը վրայ զոր կը կազմէին երկու սայլ և տասնըութ հոգի։ Այդ սայլերը Պոէրներուն ձեռքը ինկան։ Անգլիացիներէն տեղակալ մը և քանի մը հոգի վիրաւորուեցան։ Վեց հոգի ալ անհետացած են։ Հետազօտիչները կը յայտարարեն թէ Պոէրները անկէ եօթը մղոն հեռուն կը գտնուին, Շոլըլթի ագարակին մօտերը։

Քիմպըրլի.—Մօտերը կը պտտին Պոէրներու փոքրաթիւ խումբեր և կը դիտեն Անգլիացիներուն բոլոր շարժումները։ Գիշեր ատեն յարձակեցան Ուիթրուբի կամուրջին վրայ, բայց մեծ կորուստներով ետ մղուեցան։ Անգլիացիները մէկ վիրաւոր ունեցան։

Պլեօմֆոնթէյն.—Քանի մը շաբաթներէ ի վեր Պոէրները կը թափառին հարաւային արեւմտեան կողմը՝ 12 մղոն հեռուն։ Ատոնց թիւը հինգ հարիւր հոգի կը հաշուուի։ Փոքր խումբերու բաժնուած են և կը գտնուին Գրանտի հրամանատարութեանը տակ որ Օռանժի Նախկին Նախագահին տղան է։ Կ'ըսեն թէ Թրանսվալի հետ գործ մը չունին և թէ իրենց միակ նպատակն է կարելի եղածին չափ շատ կորուստ պատճառել Անգլիացիներուն։ Այս առտու կ'ըսուէր թէ այդ խումբերը դէպի Վալի ուղղութեամբ հեռացած են։

Լոնտոն.—Սըր Ռըտվէրս Պըլլըր այսօր Լոնտոն ժամանեց՝ իր համարը տալու պատերազմական նախարար Պ. Պրոտրիքի։ Զօրավարին հետ կը գտնուէին կինը ու երկու թիկնապահները։ Այս առտու Օլտըրշոթէն ճամբայ ելած ըլլալով Ուաթըրլոյի կայարանը հասաւ ճիշդ այն միջոցին երբ մասնաւոր կառախումբ մը կը մեկնէր, տանելով անձնապահ վաշտ մը՝ իբրեւ հետեւորդ ծառայելու համար Եորքի դուքսին Աւստրալիա կատարելիք ուղեւորութեանը միջոցին։ Այդ պատճառով բազմաթիւ ժողովուրդ հաւաքուած էր կայարանին մէջ ու շուրջը, այդ երկու տեսարաններուն ներկայ գտնուելու համար։ Ջերմագին «հուրրա՛»ներու մէջտեղէն էր որ Սըր Ռըտվէրս Պըլլըր կառախումբէն դուրս ելաւ և գնաց իրեն սպասող կառքը։ Զօրավարը երեք ժամու չափ մնաց պատերազմական պաշտօնարանը։ Յաջորդաբար ներկայացաւ սպարապետ Լորտ Ուոլսլի, Քոննոթի դուքսին և Սըր Իվլին Ուուտ զօրավարին, սակայն չկըրցաւ տեսնուիլ պատերազմական նախարար Պ. Պրոտրիքի հետ որ այդ միջոցին Ուինտսոր կը գտնուէր։ Սըր Ռըտվէրս Պըլլըր ակումբն ալ այցելեց և յետոյ Օլտըրշոթ գնաց։ Լոնտոնի մէջ անոր ներկայութիւնը որ և է ցոյցի պատճառ չեղաւ։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԴԱՀԼԻՃԸ

Ուինտսորի մէջ խորհուրդ մը.—Լորտ Սոլզպըրիի աղխատացած.—Նոր անուանումներ։

Լոնտոն, 12 Նոյեմ.—Թագուհին այս առտու Ուինտսորի մէջ նախագահեց նախարարական Խորհուրդի մը՝ սովորական արարողութեամբ։ Ներկայ էին բոլոր նոր և հրաժարեալ նախարարները և խորհրդականները։ Նիստը շատ կարճ տեւեց։ Փոխուած կամ հրաժարած նախարարները, թագուհիին ներկայութեանը, իրենց պաշտօնները յանձնեցին նորերուն, որոնք թագուհիին ձեռքը համբուրեցին։ Յետոյ վեհապետուհին և նախարարներուն միջեւ քանի մը խօսքեր փոխանակուեցան։ Կէսօրէն երեք ժամ ետքը ամէն բան աւարտած էր։ Պալատական կառքեր Ուինտսորի կայարանը փոխադրեցին նախարարները ու խորհրդականները, որոնք մասնաւոր կառախումբով մը Լոնտոն վերադարձան։ Ժամ մը վերջը հեռագրական գործակալութիւնները սա լուրը կը հաղորդէին լրագիրներուն.

«Շատ մը անձեր միշտ համոզուած էին թէ Լորտ Սոլզպըրի, իբրեւ լորտ-կնքապահ, տարեկան երկու հազար ոսկիի թոշակ մը պիտի ստանայ։ Ատիկա բացարձակ սխալ մըն է և անշուշտ առաջ եկած ըլլալու է այն պարագայէն թէ Լորտ Սոլզպըրիի անմիջական յաջորդը կը ստանար այդ գումարը, բայց այդ պարագան բոլորովին բացառութիւն մը կը կազմէր. 1884էն ի վեր լորտ-կնքապահի տարեթոշակը ջնջուած է։ Հետեւաբար Լորտ Սոլզպըրի որ և է թոշակ պիտի չստանայ ո՛չ իբրեւ նախարարապետ և ո՛չ ալ իբրեւ լորտ-կնքապահ։»

Ըսել է որ քանի մը օրէ ի վեր ելած զրոյցը այսօր պաշտօնապէս հաստատուած է։ Լորտ Սոլզպըրի քանի մը ժամուան մէջ տարեկան 5,000 ոսկիի եկամուտ մը կորսնցուց։ Լորտ Սոլզպըրի իր վեհապետուհիին ու երկրին երկար տարիներ ծառայելէ ետքը սանթիմ մը անգամ չստանար իբրեւ հանգստեան թոշակ։ Լորտ Սոլզպըրի եթէ խոհեմութեամբ քիչ մը բան մէկ կողմ դրած չըլլար, հիմա անշուշտ աղքատութեան պիտի մատնուէր։ Այս տեսակ կացութիւն մը յուզում կը պատճառէ ամբողջ աշխարհի, առանց ազգի խտրութեան. նոյն իսկ Լորտ Սոլզպըրիի թշնամիները, եթէ երբեք կան, հարկաւ պիտի գթան այս տեսակ անարժան դժբաղդութեան մը վրայ։ Անգլիոյ մէջ չկայ ծխախոտի խանութ մը հաստատելու ֆրանսական խոհեմ դրութիւնը, բայց կը յուսացուի թէ ամբողջ Մեծն Բրիտանիա պիտի ուզէ լրացնել այդչափ ցաւալի պակաս մը և ցոյց պիտի տայ աշխարհի թէ վեհանձնութեան մասին և ոչ մէկէն ետ կը մնայ։

Լոնտոն, 13 Նոյեմ.—Պատերազմական նախարարութեան խորհրդական կարգուեցաւ Լորտ Ռակլան, փոխանակ Պ. Ուինտէմի, գաղթային նախարարութեան՝ Լորտ Օնսլօու՝ Լորտ Սէլպորնի տեղ և Հնդկաստանի նախարարութեան՝ Լորտ Հարտուիք, փոխանակ Լորտ Օնսլօուի։ Լորտ Ռակլան թոռն է Ղրիմու անգլիական բանակին նշանաւոր ընդհանուր հրամանատարին որ Ուաթըրլօյի մէջ մէկ թեւը կորսնցուցած էր։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԲԱՐՔԵՐ

Նիւ-Եորքի մէջ գայթակղական դէպք մը.—[illegible] յայտնութիւններ։

Նիւ-Եորք, 12 Նոյեմ.—Նիւ-Եորքի մէջ այս միջոցիս ընդհանուր խօսակցութեան առարկայ է ամուսնալուծմանց խարդախ գործակալութեան մը երեւան հանուիլը։ Ատիկա քանի մը տարիէ ի վեր կը գործէր և բազմաթիւ գործեր ունէր ձեռքին տակը։ Նիւ-Եորքի առաջնակարգ թաղերէն մէկին մէջ հաստատուած էր այդ գործակալութիւնը և ամէն օր շողշողուն ռէքլամներ կ'ընէր լրագիրներուն մէջ. կը ծանուցանէր թէ մինչեւ 25 տոլարով ամուսնալուծութիւն ձեռք կը բերէ դիւրութեամբ։ Ամերիկեան օրէնքին համաձայն, ամուսնալուծութեան դատերը հրապարակաւ չեն տեսնուիր դատարաններու առջեւ։ Երբ այդ տեսակ դատ մը ներկայանայ, դատարանը փաստաբան մը կամ օրէնսգէտ մը կը կարգէ իբրեն տեղեկարար։ Ասոր պաշտօնն է ստանալ երկու կողմին վկաները ու յայտարարութիւնները, ի հարկին քննութիւն կատարել և յետոյ տեղեկագիր մը ներկայացնել դատարանին որ ասոր յենլով իր վճիռը կ'արձակէ։ Շատ անգամներ քննութիւնները փութով կը կատարուին և տեղեկարարները շուտով կը պատրաստեն իր տեղեկագիրը. Վերոյիշեալ գործակալութիւնը հանճարեղ միջոց մը գտած էր որով անճրկած երկու կողմերէն մէկին վկաներ կը գտնէր։ Կին մը եթէ ուզէր էրկէն բաժնուիլ, գործակալութիւնը կը գտնէր կին մը որ երդմամբ կը հաստատէր թէ այսինչ օրը կամ ժամուն անխոստովանելի արարքներու մէջ գտնուած է ամուսնալուծութիւն պահանջող կնոջ էրկանը հետ։ Այր մը եթէ կինը ձգել ուզէր, գործակալութիւնը մարդ մը կը գտնէր որ երդում ընելով կը յայտարարէր թէ այդ անձին կնոջը հետ ապօրէն յարաբերութեանց մէջ գտնուած է։ Գործակալութիւնը այդ կերպով քանի մը հարիւր ամուսնալուծումներ ձեռք բերած էր։ Սղագիր գրագիր մը երեւան հանեց այդ գայթակղութիւնը։ Այդ գրագիրը յաճախ կը գտնուէր տեղեկարար փաստաբաններուն հետ՝ վկայութիւնները արձանագրելու համար։ Գրագիրը դիտեց թէ տասներկուքի չափ կիներ և այրեր ամէն ատեն կու գային խոստովանիլ թէ անխոստովանելի արարքներ գործելու ատեննին բռնուած են։ Գրագիրը խնդիրը իմացուց ոստիկանութեան որ խուզարկութիւն մը կատարեց այդ գործակալութեան կեդրոնին մէջ, բայց տնօրէնը գործը իմացած ըլլալով փախած էր, և պաշտօնեաները միայն ձերբակալուեցան։

ԲԱՐԻԶԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԸ

Նոյե Ֆրայէ Բրէսէ Բարիզի Արուեստահանդէսին փակման առթիւ սա տողերը կը գրէ

«Բարիզի Արուեստահանդէսը որ յառաջդիմութեանց մարմնացման մէկ ցուցադրավայրն էր, փակեց իր դուռները։ Արուեստահանդէսին տեւած եօթը ամսուան մէջ Ֆրանսայի և եւրոպական տէրութիւններուն միջեւ եղած դիւանագիտական յարաբերութեանց կարեւորութեան աստիճանը երեւան ելաւ և բոլոր դիւանագէտները սկսան դիտել Եւրոպայի ընդհանուր քաղաքականութիւնը։ Արուեստահանդէսին փակումը հրատարակուելէն անմիջապէս ետքը Գերմանիոյ լրագիրները քաղաքական ու տնտեսական յօդուածներ ու խորհրդածութիւններ հրատարակեցին, ինչ որ ցոյց կու տայ թէ Գերմանիոյ և Ֆրանսայի յարաբերութիւնները լրջօրէն մտերմական հանգամանք մը ստացած են։ Գերմանիոյ և Ֆրանսայի միջեւ ի վաղուց անտի եղած պաղութիւնը, Գերմանիոյ կողմէ առաջին անգամ ըլլալով Ֆրանսական Արուեստահանդէսին մասնակցութեամբը՝ փոխուեցաւ լուրջ և մտերմական լաւ յարաբերութեանց։ Գերմանիոյ մասնակցութիւնը երբ գործնական կերպով կատարուեցաւ, Ֆրանսացիները, պաշտօնական լրագիրներու միջոցաւ, սկսան թէ՝ Գերմանիոյ և թէ Ֆրանսայի կառավարութեան համար յարգական ու սիրալիր յօդուածներ հրատարակել և երկու տէրութեանց մտերմական միաբանութենէն առաջ գալիք քաղաքական նպաստաւոր արդիւնքներուն վրայ ճառել։ Գերմանիա առաջին անգամ ըլլալով արտօնեց Ֆրանսայի հետ պատուանշաններու փոխանակութիւնը, ինչ որ Բարիզի Արուեստահանդէսին օգտակար մէկ արդիւնքը կրնայ համարուիլ։ Ատկէ զատ, Ռուսիոյ, Մ. Նահանգաց և Պէլճիքայի հետ Ֆրանսայի ունեցած վաղեմի յարաբերութիւններն ալ նորոգուեցան ու աւելի զօրացան։ Վերջապէս Բարիզի Արուեստահանդէսը տէրութեանց յարաբերութիւններուն զօրանալուն յարմար առիթ մը եղաւ։»

ԱՆԳԼԻՈՅ ԲԱՆԱԿԸ

Անգլիոյ պատերազմական պաշտօնարանին մէջ կազմուած յանձնաժողով մը կարգ մը որոշումներ տուած է Անգլիոյ բանակը վերակազմելու և բարենորոգելու մասին։ Թրանսվալի պատերազմը կատարելապէս ցոյց տուաւ թէ Անգլիոյ ցամաքային բանակը լրջօրէն բարենորոգման պէտք ունի, որուն պէտք է նաւատորմին չափ կարեւորութիւն տալ և մեծ ուշադրութիւն ընծայել։ Յանձնաժողովը այդ մասին ընդարձակ ծրագիր մը պատրաստած է, 1901ին Անգլիոյ ցամաքային բանակները կատարելապէս սպառազինուած ու կազմակերպուած զինուորական ոյժերու վերածուած պիտի ըլլան. նաեւ ատոնց բոլոր պակասները պիտի լրացուին։ Անգլիական զինուորները՝ գերմանական դրութեան համաձայն՝ տարին տասը ամիս պարտաւորիչ մարզանքներ պիտի կատարեն։

ՖՐԷՏԷՐԻՔ ԿԱՅՍՐՈՒՀԻՆ

Գերմանիոյ կայսեր մայրը՝ Ֆրէտէրիք կայսրուհին վերջին հիւանդութենէն ապաքինած ըլլալով, բարեխառն կլիմայ ունեցող երկրի մը մէջ պիտի անցընէ ձմեռը։ Ֆրէտէրիք կայսրուհին որոշած է Իտալիոյ հարաւային ծովեզերքը Պորտիքէրա երթալ, ուր վիլլա մը վարձուած է։ Ֆրէտէրիք կայսրուհին հոն պիտի տեսնուի իր մօրը՝ Վիքթորիա թագուհիին հետ։

ՎԻԼՀԷԼՄԻՆԱ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

Հոլանտայի թագուհին՝ իր մօրը հետ՝ Լէնեան կը բնակի, Հոլշթայնի մէկ փոքր կալուածը, Օլտէնպուրկի սահմանագլուխին վրայ։ Ատիկա Վիլհէլմինա թագուհիին նշանածին կալուածներուն մէկ մասն է։ Մէքլէնպուրկ-Շուէրինի Հէնրի դուքսն ալ Լէնեան գացած է՝ իր նշանածին՝ Վիլհէլմինա թագուհիին մօտ անցընելու աշնան մէկ քանի գեղեցիկ օրերը։ Երկու դղեակներ կան՝ Լէնեան և Կուլտէնշթայն, ուր Հէնրի դուքսը ամէն տարի քանի մը շաբաթ կը մնայ որսորդութեան եղանակին մէջ։ Օլտէնպուրկի մեծ դուքսը կը բնակի Կուլտէնշթայնի դղեակը։ Հոլանտայի մայր թագուհին, թագուհին ու նշանածը՝ Լէնեանի դղեակը որ կարմիր աղիւսէ շինուած է՝ բաղեղներով ծածկըւած է և կը գտնուի խոշոր աւազանի մը եզերքը՝ դարաւոր կաղնիներու շուքին տակ։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Լոնտոն, 12 Նոյեմ.—Ստոյգ աղբիւրէ տեղեկութիւն կը տրուի թէ Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովը փոխանակ փետրուարի, յառաջիկայ դեկտեմբեր 3ին պիտի հրաւիրուի արտասովոր նստաշրջանի մը։ Որոշման այդ փոփոխութիւնը ո՛չ քաղաքական կացութեան կը վերագրուի և ոչ ալ կատարուելիք որ և է անհրաժեշտ բարենորոգումի, այլ կառավարութիւնը պէտք ունի անմիջապէս ձեռք բերել նոր և կարեւոր վարկեր՝ հարաւային Ափրիկէի պատերազմին ծախքերուն համար։ Փետրուարին երբ Երեսփ. Ժողովը նորէն գումարուի, կառավարութեան կողմէ Երեսփ. նոր Ժողովին ըլլալիք առաջարկութեանց առաջինը պիտի ըլլայ Անգլիոյ զինուորական դրութեան բոլորովին բարենորոգումը և ազգային պաշտպանութեան համար կարեւոր ծրագիր մը։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍՐԸ

Վիէննա, 12 Նոյեմ. (Թայմզի հեռագիր).—Նշանակալից պարագայ մըն է որ Ռուսիոյ կայսեր հիւանդութիւնը քիչ մը աննպաստ տպաւորութիւն մը կը գործէ Վիէննայի հրապարակին վրայ։ Նիքոլա կայսրը թէեւ քաջառողջ, սակայն քանի մը օր առաջ յոգնութեան նշաններ ցոյց տուած էր։ Շատ գոհ երեւցած էր Մալթա երթալով ժամանակ մը պետական աշխատութենէն հեռանալուն համար. բայց նոյն իսկ Լիվատիայի մէջ ամէն վայրկեան մեծապէս շահագրգռուած է Չինու գործերուն։

ԵԹԷ ԿՈՒԶԷՔ

Լաւ հայերէնի (գրաբառ և աշխարհաբար) գրական ու իմաստասիրական շարադրութեանց, պատմութեան, ֆրանսերէնի թարգմանութեանց, Նկարագրական, բանաստեղծական ու փիլիսոփայական վարժութեանց մասնաւոր բանասիրական դասեր՝ բանասէր անձ մը կ'առաջարկէ որ պատրաստ է այդ դասախօսութեանց կամ խորհրդակցութեանց տրամադրելի ժամերով ու պայմաններով, որոնց համար դիմել Արեւելքի խմբագրատունը և առնել իր հասցէն։ 1—7

Ներքին Լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը կէսօրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով և ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը կայս. պալատ դարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Աւստրիոյ դեսպանը, Գերմանիոյ դեսպանը, Մէքլէնպուրկի մեծ դքսութեան նախարարներէն Պ. Ֆոն Պիւլով, Շուէտ-Նորվէկիոյ դեսպանը, Ամերիկայի դեսպանատան գործակատարը և 50ի չափ ուրիշ հիւրեր։ Ներկաներէն ոմանք սենեկապետներու միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵՆԿՈՒՑՈՒՄ.—Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, Աւստրիոյ-Հունգարիոյ դեսպան Պարոն Ֆոն Գ. Լիւէ, Գերմանիոյ դեսպան Պարոն Մարշալ Ֆոն Պիպէրշթայն, Մէքլէնպուրկի մեծ դքսութեան նախարարներէն Պ. Ֆոն Պիւլով, Շուէտ-Նորվէկիոյ դեսպան Սթէնպոքի կոմսը և ամերիկեան դեսպանատան գործակատար Պ. Կրիսքոմ պատիւ ունեցան խմբովին ոչ-պաշտօնապէս ներկայանալու Ն. Վեհափառութեան։»

ԿԱՅՍ. ՇՆՈՐՀ.—Վեհ. Սուլթանին սէճճատէճի պաշի Իզզէթ պէյ, երէկ, Պոլսոյ Աւրաթ Բազարի կողմը Քէօբրիւլի Մէհմէտ Փաշայի մէտրէսէին գնաց և ոչխարի միս, հաց ու դրամական պարգեւներ բաշխեց նոյն մէտրէսէին ուսանողներուն և աղքատներուն որոնք բարեմաղթութիւններ ըրին Վեհ. Սուլթանին համար։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ.—Անգլիոյ լրագիրները գոհունակութեամբ կը ծանուցանեն թէ կայս. այն ունկնդրութեան միջոցին զոր Վեհ. Սուլթանը շնորհեց Անգլիոյ դեսպանատան գործակատար Պ. Գրինըրի, Ն. Վեհափառութիւնը հարցուցեր է Վիքթորիա թագուհիին ողջութիւնը. նաեւ ցաւ յայտներ է թագուհիին թոռան՝ Քրիսթիան-Վիքթոր իշխանին մահուանը առթիւ։ Վեհ. Սուլթանը նաեւ տեղեկութիւն ուզեր է Անգլիոյ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քօնորի նկատմամբ որ արձակուրդով բացակայ կը գտնուի կ. Պոլսէն։

ՌՈՒՍԻՈՅ դեսպան Պ. Զինովիէվ որ Եալթա կը գտնուի, այսօր կամ վաղը կ. Պոլիս պիտի դառնայ։

ՀԻՃԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.—Կայս. Իրատէ մը հրամայեց գործադրել ելմտական նախարարութեան այն առաջարկութիւնը թէ Հիճազի երկաթուղիին շինութեան ծախքին համար հանգանակուած գումարները, քանի որ հետզհետէ՝ այսինքն շինութեանց յառաջանալուն համեմատութեամբ պիտի ծախսուի, Օսմ. Պանքային յանձնուին հարիւրին երկուքուկէս տոկոսով։

—Գոնիայի նահանգէն նորէն վաթսուն հազար ղրուշ ղրկուած է՝ Հիճազի երկաթուղիին շինութեան ծախքերուն համար։ Այդ նահանգին մէջ մինչեւ հիմա կատարուած հանգանակութեան գումարն է 719,000 ղրուշ։

ԿԱՅՍ. ՀՈԳԱՏՈՒԹԻՒՆ.—Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ կայս. պալատան թարգմանիչներէն Մոլիաքա էֆ.ի կնոջ վրայ բժշկական կարեւոր գործողութիւն մը պիտի կատարուի, հրամայեց որ հարկ եղած ծախքը կայս. մասնաւոր արկղէն շնորհուի։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ու Թղթատարական վերատեսչութիւնը, ինչպէս ծանուցինք, սկսաւ փոխադրուիլ Սողուք Չէշմէի Թըպպիէ վարժարանը։ Հեռագրական մեքենաներու փոխադրութիւնը երէկ աւարտած ըլլալով, ոչխարներ զենուեցան ու բարեմաղթութիւններ եղան Վեհ. Սուլթանին համար. յետոյ սկսան հեռագրական հաղորդակցութիւնները։ Ոչխարի միսերը բաշխուեցան աղքատներուն։ Փոխադրութիւնները այսօր ալ կը շարունակուին։

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐԸ.—Մեծ. Եպարքոսը նկատելով որ կառավարական պաշտօնեաները ելմտական տարւոյ իւրաքանչիւր ամիսը աւարտելէն ետքը իրենց թոշակին իրաւունքը կը ստանան և նկատելով որ ելմտական նախարարութիւնը տակաւին ամիսը չլրացած իր պաշտօնեաներէն ոմանց առձեռն վճարումներ կ'ընէ, և նկատելով որ ելմտական գանձուն ընդունած դրութեանը հակառակ որ և է գործառնութիւն պատշաճ չէ, ծանոյց ամէն կողմ թէ, հրաժարման և մահուան պարագաներէ զատ, ամիսը չլրացած որ և է վճարում պէտք չէ ընել պաշտօնեաներուն և թէ անհնազանդները պատասխանատու պիտի ճանչցուին։

ԲԱՐԻՒՂ.—Տեղացի ու եւրոպացի դրամատէրներէ կազմուած երկու Ընկերութիւններ կայս. կառավարութենէն արտօնութիւն ուզած են շահագործելու Էլպէտիէի քարիւղի հանքերը։ Իգտամ կը գովէ այդ ձեռնարկութիւնը, ըսելով որ Էլպէտիէի քարիւղները որոնք Պաքուի հանքերուն նմանն են, շատ հարուստ են և տեղական սպառման բաւելէ զատ կրնան արտածուիլ, որով երկիրը մեծապէս կը շահի, և հարկ չի մնար օտար երկիրներ ղրկելու մեծաքանակ գումարներ այդ տեսակ անմիջական պէտքի մը համար։ Իգտամ կը յարէ թէ Էլպէտիէ Անատոլուի ներսերը գտնուելուն համար քարիւղի փոխադրութիւնը թէեւ դժուար պիտի ըլլայ և սուղ, սակայն Եփրատ գետէն կարելի է օգտուիլ և քարիւղները անոր միջոցաւ Իսքէնտէրունի նաւահանգիստին մօտ տեղ մը փոխադրել։

ԴԱՆՈՒԲԻ Տէլթային մէջ Ռուս կառավարութեան հաշուոյն շինուած ջրանցքին բացումը կատարուեցաւ անցեալ երեքշաբթի։ Ջրանցքը ունի 2 մեթր 85 խորութիւն, 570 երկայնութիւն և 41.80 լայնութիւն։

ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ.— Պուքրէշէն կը հեռագրեն երեքշաբթի օրուան թուականով.—Սերպ ոստիկանութիւնը Պելկրատի մէջ ձերբակալեց Քոսթանթէն Բանայթով և Սերիօ Միթօ անուն երկու Պուլկարներ։ Ասոնց լուսանկարները յանձնուեցան ռումանական հիւպատոսին։

ԽԱՀՈՒԿԻ գինը, առջի օրը, 1 ֆր. 50 ինկաւ եւրոպական հրապարակներուն վրայ։

ՊԷԼՃԻՔԱՅԻ կառավարութիւնը Լէոփոլտ պատուանշանի երկրորդ աստիճանը տուաւ Բ. Դրան արտաքին թղթակցութեան քարտուղար Նուրի պէյի, առաջին թարգմանիչ Տավուտ էֆ.ի և իրաւագէտ խորհրդական Հագգը պէյի։ Պէլճիական դեսպանատան առաջին թարգման Պարոն տը Հիւպչ, հինգշաբթի օրը, արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշայի յանձնեց այդ պատուանշանները։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանի Խառն ժողովը, երէկուան նիստին մէջ, քաղաքական ժողովին անդամ ընտրեց Սամոսի գործակատար Կանկօս էֆ.ն, փոխանակ հրաժարեալ Քոսթորուլիտոս էֆ.ի. Թոթիատոս էֆ. ալ բարենպատակ հաստատութեանց հոգաբարձութեան անդամ ընտրուեցաւ դարձեալ Քոսթորուլիտոս էֆ.ի տեղ։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ Խորհուրդը երէկ արտասովոր գումարում մը ունեցաւ Աղեքսանդրիոյ մէջ նորէն ծագած ժանտախտին դէմ քարանթինայի միջոցներ ձեռք առնելու համար։ Խորհուրդը նկատելով որ այդ դէպքերուն նորեր չեն յաջորդած, որոշեց 48 ժամուան քարանթինան ու ապանեխումները շարունակել։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ-ՏԷՏԷԱՂԱՃԻ կառախումբը որ անձրեւներու հետեւանքով ճամբան աւրուած ըլլալուն համար ուշացած էր և փոխանակ հինգշաբթի երէկ առաւօտ Սիրքէճի պիտի հասնէր, երկուշաբթի պիտի գայ։ Երէկ իրիկուն Սիրքէճիէն մեկնած կառախումբը մինչեւ Տրամա կրցեր է երթալ։

ՓԱՅՏ ԵՒ ԱԾՈՒԽ.— Գաւթէմանիի կուսակալութեան և Իզմիտի կառավարչութեան գրուած էր շուտով փայտ և ածուխ ղրկել Կ. Պոլիս։ Իզմիտի կառավարիչը պատասխանած է թէ փայտի փոխադրութիւնը կարելի պիտի ըլլայ Ատաբազարէն մինչեւ Սապանճա՝ երկաթուղիի գիծին երկու կողմը գտնուած տեղերէն, և թէ վաճառականները պատրաստ են այդ գործին ձեռնարկել, բայց հարկ է որ երկաթուղիի Ընկերութիւնը, միայն ձմեռուան եղանակին համար, զեղչ մը ընէ փայտի և ածուխի փոխադրութեանց գիներէն։ Առեւտրական և հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը ըստ այնմ հարկ եղած զեկոյցը ըրաւ Անատոլուի երկաթուղիներու Ընկերութեան։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ միջեւ կնքուելիք առեւտրական դաշնագրութեան բանակցութիւնները, կ'ըսէ Մոնիթէօռ, նպաստաւոր կերպով առաջ կը տարուին և փութով կարգադրութիւն մը յուսալի կ'ընծայեն։

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ մաքսատան վրայ խօսելով Իգտամ սա պարագան կը պատմէ.— Ասկէ առաջ Տրապիզոնի մաքսատունը մորթեր տարուեր են Պասմաճեան էֆ.ի անունով։ Գնահատիչը իւրաքանչիւրին եօթը ղրուշ գին կը դնէ, բայց տէրը չընդունիր, որով մաքսի փոխարէն ապրանք կը ձգէ։ Ատոնք քանի մը ամիս կը մնան մաքսատան մթերանոցին մէջ. յետոյ կ'որոշուի աճուրդով վաճառել և ըստ այնմ հրաման կը ստացուի ձեռնհաս պաշտօնարանէն, բայց փոխանակ աճուրդի դրուելու, 1400 ղրշ.ի փոխարէն կը տրուի առաջուան տիրոջը։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ և հանրօգուտ շինութեանց նախարարութիւնը որոշեց Այտընի նահանգին Իտարէի ժողովին կարծիքը ուզել այն ծրագրին վրայ, որով Թահսին փաշա և Գարոեաքօբուլոսքի էֆ. մենաշնորհ խնդրած էին շոգեշարժ թրամուէյի գիծ մը շինել Իզմիրէն մինչեւ Բարսա։

ԳՈՆԻԱՅԻ նահանգին Սպարթա գաւառին մէջ անցեալ տարի մշակուած բամբակները լաւ արդիւնք տուած են։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ.— Երէկ Բէյօթէնճէյէն Կ. Պոլիս հասնեցին 158 Իսլամ գաղթականներ։

ՀԱՃԻ ՏԱՎՈՒՏ Ընկերութեան դէմ, ինչպէս ծանուցուեցաւ, դատ պիտի բացուի՝ զինուորներու և օսմ. հպատակ ուղեւորներու նկատմամբ ունեցած անպատշաճ ընթացքին պատճառով։ Ծովային նախարարութիւնն ալ ծանոյց նաւահանգիստի վերատեսչութիւններուն թէ Հաճի Տավուտ Ընկերութեան շոգենաւերը պէտք է վճարեն փարոսներու տուրքին այն մասն ալ որոնցմէ զերծ են բարւոք ծառայութիւններ մատուցանող օսմ. շոգենաւային Ընկերութիւնները։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութիւնը ծանոյց ամէն կողմ թէ տան մը մէջ բնակող ընտանիք մը եթէ Կ. Պոլսէն գաւառները երթալու համար անցագիր առնել ուզէ, միայն ընտանիքին պետին անունով տրուած իլմուխապէրով բաւականանալու է, վասն զի հարկ չկայ ընտանիքին իւրաքանչիւր անդամներուն համար զատ զատ իլմուխապէր պահանջել։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանի զինուորական ճիւղին այս տարուան շրջանաւարտները շաբաթը չորս անգամ Տօքթ. Նիքոլի միքրոպաբանական աշխատանոցը պիտի յաճախեն՝ գործնական փորձեր տեսնելու համար։

Պ. ՊԻՈՒԹԷ, Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին Նախագահը, քանի մը օրէն Բարիզ պիտի ուղեւորի իր ընտանիքին մօտ և մինչեւ տարեգլուխ պիտի մնայ։ Պ. Պէժէի բացակայութեանը միջոցին Համտի պէյ պիտի վարէ Նախագահի պաշտօնը։

ՊԱՏՐԱՍՏ ԴԵՂԵՐ.—Բժշկական ժողովը որոշեց տարին երկու անգամ տարրալուծել տեղացի դեղագործներու կողմէ շինուած պատրաստ դեղերը և ծախքը անոնցմէ առնել, վասն զի ատոնք հարկ եղած արտօնութիւնը ստանալէ ետքը երբեմն կ'աւրեն դեղերուն բաղադրութիւնը։ Այդ տարրալուծմանց պահուն եթէ առաջին անգամ տրուած նմոյշին հակառակող բան մը տեսնուի, տէրը խիստ պատիժներու պիտի ենթարկուի։

ԾԵԾԻ ՆՈՐ ԶՈՀ ՄԸ.— Թաթավլայի Այա Տիմիթրի թաղին յոյն աղջկանց վարժարանի ուսանողուհիներէն ինը տարեկան աղջիկ մը, անցեալ ուրբաթ, տունը չի ղրկուիր և վարժարանին մէջ վար կը դրուի։ Վարժարանին առաջին դաստիարակուհին Միլտիլկա և ուսանողուհիներէն 12 տարեկան Մարի այդ աղջիկը լաւ մը կը ծեծեն ու կ'արձակեն։ Աղջիկը տուն երթալէն ետքը ծեծին հետեւանքով կը հիւանդանայ և երեք օր վերջը՝ այսինքն երկուշաբթի՝ կը մեռնի։ Ծնողքը, յայտարարելով որ իրենց զաւակը ծեծի հետեւանքով մեռած է, դիազննութիւն կը պահանջեն։ Միլտիլկա ու Մարի ոստիկանութեան հսկողութեան տակ պիտի մնան, մինչեւ որ քննութիւնները աւարտին։ Վարժարանին տնտեսը Տիմիթրի՝ բանտարկուած է։

ԵՐԵԿՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.—Երէկ ժամ 10 ու կէսին հրդեհ ծագեցաւ Պոլսոյ Աքսէրայ թաղը՝ Թրամուէյի կայարանին անկիւնը՝ Նպարավաճառ Պառոսի խանութին վրայի տանը վերի յարկէն, բայց անմիջական օգնութիւններով կարելի եղաւ կրակին առաջքը առնել։ Թուրք լրագիրները կ'ըսեն թէ այդ հրդեհը դիտմամբ ձգուած է, վասն զի Պառոս իր խանութին ապրանքները ապահովագրած էր. Նաեւ թէ երդիքին այրած փայտերուն վրայ քարիւղ քսուած էր։ Կրակը սկսած ատեն քարիւղի հոտ առնուած ըլլալով ոստիկանութիւնը քննութիւն կատարած և այդ կերպով երեւան ելած է փայտերուն վրայ քարիւղ քսուած ըլլալու պարագան։

ԿԱՐԵՒՈՐ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ. — Տավուտ Փաշայի Եէնիմահալլէի Յունաց մուխթար Սարրաֆ Սեբրաքիի տանը մէջ, առջի գիշերը, բաւական կարեւոր գողութիւն մը կատարուեցաւ։ Տասը օր առաջ երկայնահասակ մարդ մը լրագրի մէջ ծրարուած նամակ մը նետած էր Սեբրաքիի տանը պարտէզի կողմի սենեակը։ Կինը տեսնելով ծրարը բացած ու իրեն ուղղուած նամակ մը գտած էր սա պարունակութեամբ.—«Երկու հազար ոսկիի հարստութիւն մը ունիք։ Ըսէք ձեր էրկանը որ զգոյշ կենայ»։ Կինը նամակը պահելով իրիկուան ցոյց կու տայ էրկանը։ Սեբրաքի թէեւ բան մը չի հասկնար, սակայն դարձեալ զգոյշ կը գտնուի։ Այդ դէպքին տասներորդ օրը, այսինքն անցեալ չորեքշաբթի գիշեր ժամ 8ին, հինգ գողեր Սեբրաքիի տանը չուրջը կը հաւաքուին. ատոնց մէկը տունը կը մտնէ. իսկ միւս չորսը դուրսը կը սպասեն՝ իբրեւ պահակ։ Ներս մտնողը ուղղակի տան միջին յարկը կ'երթայ, հոն գտնուած երկու սնտուկները կը բանայ և հոն գտնուած գոհարեղէններ, ոսկի զարդեր եւայլն՝ ընդամէնը 250 ոսկիի չափ արժէքով՝ կը յափշտակէ և միւս ընկերներուն հետ կը փախչի։ Գողերը բալթօ մը, դաշոյն մը եւայլն կը թողուն տանը մէջ։ Տնեցիները առտուն կ'իմանան և տեղեկութիւն կու տան ոստիկանութեան։ Կատարուած քննութեամբ Միխալ, Բասիլ, Աբոսթոլ, Թէոֆիլոս և Նաւքիմ իբրեւ հեղինակ այդ գողութեան կը ձերբակալուին։ Վերջապէս կը հաստատուի թէ ատոնցմէ Միխալ տունն մտած, իսկ միւսները դուրսը սպասած են։ Տանը մէջ գտնուած բալթօյին համար հաստատուած է թէ Բոսթիի կը վերաբերի։

Պ. ՍԻՐԻԿԻԷԼ, որ իբր կանանց զգեստներու դերձակ հանրածանօթ է Կ. Պոլսոյ մէջ իր լաւ ճաշակով ու խնամոտ աշխատութեամբ, պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան և իր յաճախորդներուն թէ նոր մթերք մը ստացած է կերպասներու, քօսթիւմ թայյէօրի համար. Նաեւ վերջին նորաձեւութեան համաձայն բրդեղէններ շրջազգեստներու համար, բնատիպ մօտէլներ հագուստի վերաբերեալ, որոնք Բարիզէն բերել տրուած են, ուր ամենէն մեծ վարձատրութեանց արժանացած են Բարիզի Արուեստահանդէսին մէջ։ Ասկէ զատ կը ծախուին նաեւ մետաքսէ, ասուիէ և փանթլայէ պլուզներ աժան գիներով, մէջ. նազգեստներ, փողկապներ, անուշահոտութիւններ, ջայլամի փետուրով վզի պօաներ մաշկեակներ, կաշիէ առարկաներ, կանանց համար ճերմակեղէններ եւլն. եւլն։ Անգամ մը միայն այցելել կը բաւէ համոզուելու համար գիներու անմրցելի կերպով աժանութեան։ 1—5

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

Շիրքէթի Խայրիէի վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ նոյեմ. 4ի շաբաթ օրէն՝ այսինքն այսօրուընէ սկսեալ, մէյմէկ քառորդ ուշ ճամբայ պիտի ելլեն Սթէնիայէն ժամ 1.5ին, Եէնիմահալլէէն ժամ 1.15ին և Պէյքօզէն ժամ 1.15ին մեկնող շոգենաւերը։ 2—5

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Բ. Ց. ՄԱՀՃՈՒՊԵԱՆ
Ղալաթիա, Խավեար խան, թիւ 77

ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԼԻՎԸՐՓՈՒԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆԵՐ
16 Նոյեմբեր 1900

Բմբկ. պատրաստ Նոյ. 5.36 Մրտ. | Ապր. 5.14
Ցոր. Սէնթալ քիլէովինգ 5/10⅞ Մարտ 6/0⁴/₈
Խոռնէ գանթար Մարտ 36/
Շաքար » Ցուլ. 10/1³/₄

Ազգային Լուրեր

Ցաւով կը ծանուցանենք թէ Պօղոս էֆ. Շաշեան իր մահկանացուն կնքեց երէկ Բանկալթիի Ս. Յակոբայ Հիւանդանոցին մէջ, ուր կը դարմանուէր ժամանակէ մը ի վեր։ Հանգուցեալը ծանօթ դէմք մըն էր՝ ո՛չ միայն իր իրաւագիտական հմտութեամբը ու վարած դատաւորական պաշտօններովը, այլ նաեւ ազգ. շրջանակի մէջ, այն գնահատելի ծառայութիւններովը զորս մատոյց 1879ի սովին ժամանակ՝ իբրեւ գործօն ատենադպիր Սովելոց Խնամատար Կեդր. Յանձնաժողովին։ Պօղոս էֆ. Շաշեան սովորական ատենադպիր մը չեղաւ, այլ իր գրական բովանդակ հմտութիւնը ու բանաստեղծի ներշնչումները նուիրեց այդ պատուակալ պաշտօնին, արձակ և ոտանաւոր ազդեցիկ հրաւէրներ ուղղելով հանրութեան և նուիրատուութեան կոչում ընելով ամէն կողմ։ Շաշեան էֆ. միեւնոյն ատեն կը հրատարակէր, այն ժամանակուան ազգ. թերթերուն մէջ, գրաբար քերթուածներ՝ սովեալներուն նկարագրութիւնն ընող ու հացի կարօտը պարզելով։ Հանրային գթութեան գործերու մէջ գրիչ մը քիչ անգամ այնքան բեղմնաւոր ու արդիւնաւոր եղած է որքան իր գրիչը։

Այդ թուականէն ի վեր, Պօղոս էֆ. Շաշեան թէեւ առիթ չէր ունեցած այլեւս հանրային գործունէութեան մէջ երեւնալու, բայց Սովելոց Յանձնաժողովին մատուցած իր ծառայութիւնները միշտ քաղցր յիշատակ մը թողած էին ամէն սրտերու մէջ, և անկեղծ ցաւով էր որ իմացուեցաւ իբր եօթը տարի առաջ թէ այդ առոյգ մտքի տէր ու քաջառողջ անձը ուղեղային հիւանդութենէ մը բռնուած էր, որ հակառակ ամէն դարմաններու, սաստկանալով հետզհետէ, Հիւանդանոցի մը մէջ խնամուելու հարկին մէջ ձգեց զինքը։ Իր եղբայրները և ամբողջ ընտանիքը մեծ գորովով կ'երթային տեսնել ու խնամել զինքը Ս. Յակոբայ Հիւանդանոցին մէջ, ուր մասնաւոր հոգածութեան առարկայ էր. բայց անողոք հիւանդութիւնը իր վերջին բառը ըսած էր արդէն։

—Բարիզէն հետեւեալ տեղեկութիւնները կու տան մեզ՝ հայ նկարչի մը՝ Պ. Ստեփան Աղաջանեանցի մասին։ Ստեփան Աղաջանեանց բնիկ Ղարաբաղի Շուշի քաղաքէն է. հոն իր նախնական ուսումը ստանալէ ետքը կ'անցնի Մոսկուա և հոն գծագրութիւն սորվելու կը հետամտի։ Բայց ժամանակ մը կը պատրաստուի թողուլ իր սիրական զբաղումը, վաճառականութեամբ պարապելու համար։ Վերջապէս, երկու տարի առաջ կը յաջողի Բարիզ գալ և մտնել Ակադէմի Ժիւլիան, ուր կ'աշակերտի նշանաւոր նկարիչ Ժան-Փոլ-Լօրանսի։ Անցեալ մարտ ամսուն իր ջանքերը կը պսակուին. մարդու մը պատկերին համար կ'ընդունի Բ. մրցանակ և նոյն ամսուն վերջն ալ Ա. մրցանակ՝ կնոջ մը պատկերին համար։ Պ. Աղաջանեանց հազիւ 35 տարեկան է. արտադրած է բազմաթիւ նկարներ՝ որոնց մեծագոյն մասը պարտաւորուած է ծախել՝ ապրելու համար։ Բաց ի իր մերկ էթիւտներէն,—որոնք բազմաթիւ են,—ունի շատ մը գծագրութիւններ՝ որոնցմով ծածկուած են իր աշխատանոցին պատերը։ Ունի նաեւ դաշտանկարներ՝ որոնց մէջ գեղեցիկ բնութիւնը կը ցոլանայ, և որոնք կը ներկայացնեն հիանալի ծառուղիներ, անտառներ, աղբիւրներ, գետեր, գիւղական բնակավայրեր, ծովը և ապառաժներ։ Պ. Աղաջանեանց շատ արագ կ'աշխատի. մէկ ամսուան մէջ արտադրած է վաթսունէ աւելի դաշտանկարներ, որոնք Բարիզի, Բարիզի շրջականներուն և Պրըթայն գաւառին տեսարանները կը ներկայացնեն։ Այդ վաթսուն գիւղանկարներէն քանիք՝ սքանչելի գործեր են։ Պ. Աղաջանեանց մեծ ապագայ կը խոստանայ։

—Խառն Ժողովոյ երէկուան նիստին ներկայ էին 5 եկեղեցական և 6 աշխարհական անդամներ։ Կրօն. Ժողովէն՝ Տ. Գրիգորիս արքեպիսկոպոս, ինչպէս նաեւ Տ. Վահրամ, Տ. Գաբրիէլ և Տ. Յովսէփ եպիսկոպոսները և Կարապետ Ա. քահանայ Սանտալճեան։ Իսկ Քաղ. Ժողովէն՝ Բարձր. Յարութիւն փաշա Տատեան, Իլիաս էֆ. Զայեան, Գրիգոր էֆ. Գարակէօզեան, Մկրտիչ էֆ. Ասատեան, Տիգրան էֆ. Նուսուֆեան և Տիգրան էֆ. Տէր-Ներսէսեան։ Ստեփան փաշա Ասլանեան իր անձնական տկարութիւնը և Սեպուհ էֆ. Տէմիրճիպաշեան ստիպողական գործով բացակայութիւնը գրաւորապէս հաղորդած էին։ Ժողովը յարաբերական խնդիրներով զբաղեցաւ, և կարդալով Խապայեան Տ. Սահակ եպիսկոպոսին հասած նամակները և Պատրիարքարանէն անոր տրուած պատասխանները, ատենապետ փաշային յանձնեց այդ մասին հարկ եղած կարգադրութիւնը ընել։ Ժողովը կարդաց նաեւ Պանտրմայէն և Էտինճիկէն Պատրիարքարան հասած հանրագրերը որոնք կը խնդրէին որ Թաթուլ վարդապետ մնայ իր տեղապահական պաշտօնին մէջ։ Բայց նկատելով որ Թաթուլ վարդապետի նկատմամբ նախապէս տրուած վարչական որոշումը ամուսնական խնդրոյ մը հետեւանք եկեղեցական կանոնաց կը վերաբերէր, հարկ դատեց նոյն որոշումը գործադրութեան դրուելէ ետք նկատողութեան առնել Թեմականներու խնդիրը։ Տրապիզոնի գաւառ. վարչութիւնը առաջնորդ ընտրած էր Մշոյ առաջնորդական տեղապահ Բարգէն վարդապետը։ Ժողովը նկատելով որ սոյն ընտրութիւնը վիճակին առաջն. տեղապահին նախագահութեան ներքեւ եղած չէ, և կարգ մը ուրիշ օրինական թերութիւններ տեղի ունեցած են, բեկանեց կատարուած ընտրութիւնը, և որոշեց նոր ընտրութեան հրահանգ ղրկել։ Բաղէշի գաւառ. վարչութեան խնդրանաց վրայ, Ժողովը որոշեց յանձնարարել առաջնորդ Տ. Եղիշէ Ծ. վարդապետի, ժամանակ մը եւս յետաձգել իրեն տրուած արձակուրդը։ Թէքիրտաղի Թաղ. Խորհուրդը եկեղեցւոյ նորոգութեան խնդիր մատուցած ըլլալով, որոշուեցաւ նոյն խնդիրը Տնտեսական Խորհրդոյ յղել, հարկ եղած քննութիւնը կատարելով կարեւորը առաջարկելու համար։

—Ուսումնական Խորհրդոյ նիստը տեղի ունեցաւ երէկ Բերայի մէջ։—Խասգիւղի, Սամաթիոյ Ս. Գէորգ թաղի, Նարլը Գափուի, Թէրիգիւղի, Գասըմ-Փաշայի և Գարթալի ազգային վարժարաններու տնօրէններու և աւագ-ուսուցիչներու ընտրութիւնները կատարուած ու յայտագրուած ըլլալով, Խորհուրդը յետ քննութեան հաստատեց այդ ընտրութիւնները, և որոշեց իր յաջորդ նիստին հրաւիրել նշանակուած պաշտօնեաները, իրենց խնամոց յանձնուած վարժարանաց մասին խորհրդակցութիւն մը կատարելու համար։ Անոնց հետ.—Պօյաճը գիւղի Բ Հիսարի, Պէյքօզի, Ենիգիւղի, Գուրուչէշմէի և Էյուպ Ս. Եղիա Թաղի վարժարանաց տնօրէններու և աւագ-ուսուցիչներու ընտրութիւնները եւս թէեւ կատարուած ու յայտագրուած էին, սակայն Խորհուրդը պէտք տեսաւ վաւերացնելէ առաջ անոնց մասին քննութիւն մը կատարել։—Նկատելով որ Սկիւտարի Ս. Խաչ և Ս. Կարապետ թաղերու, Ղալաթիոյ (Նախակրթարան), Թօփ-գափուի, Գընալը կղզիի, Գանտիլլիի և Ալէմ-տաղիի Թաղ. Խորհուրդները տակաւին չեն պատասխանած իրենց եղած հրաւէրին, որոշեց ստիպողապէս յանձնարարել որ փութացնեն ընտրութիւնները իրենց վարժարանաց տնօրէններու և աւագ-ուսուցիչներու և յայտագրեն Խորհուրդին։—Էյուպ Ս. Եղիա Թաղի Թաղ. Խորհրդոյ առաջարկութեան վրայ, որոշեց խնդրել Տքթ. Նազարեան պէյէ որ բարեհաճի անձնուիրաբար ստանձնել Թաղին վարժարանին այցելու բժիշկի պաշտօնը։—Յետ կանոնական գործողութեանց, որոշեց ուսուցչական վկայական տալ գաւառները պաշտօնավարող ուսուցիչներէն Աբրահամեան Գրիգոր էֆ.ի և Մինասեան Արմաւենի օրիորդի։—Որոշեց «չափագիտութեան» օգնական մասնագէտ-ուսուցչի վկայական տալ Գրիգոր էֆ. Իբրանոսեանի։—Որոշեց հրաւիրել մայրաքաղաքիս Թաղ. Խորհուրդները, որ փութան յայտագրել իրենց վարժարանաց մէջ առանց վկայականի պաշտօնավարող երկսեռ ուսուցիչներու անունները։—Պաշտօն յանձնեց իր անդամներէն Յ. Գուրգէն և Հ. Ասատուր էֆ.ներուն, որպէս զի յառաջիկայ կիրակի (12 Նոյեմ.) անձամբ Գարթալ երթալով անդրոյն ազգային վարժարանին մասին քննութիւն մը կատարեն և յայտագրեն իրեն։— Գանթարճեան Յարութիւն էֆ. իր պատրաստած «Նախաշաւիղ Ֆրանսերէն լեզուի» անուն դասագիրքը, ըստ յանձնարարութեան Խորհրդոյ՝ վերստին սրբագրած և ներկայացուցած ըլլալով, յանձնուեցաւ Յովհաննէսեան Յարութիւն էֆէնտիի քննութեան։—Խորհուրդը զբաղեցաւ նաեւ Բերայի վարժարանին մէջ ուսուցիչներու համար հաստատելի դասընթացքին և քսանի չափ կրթական մասնաւոր խնդիրներով։

—Շապին-Գարահիսարի Նախորդ Տեղապահը Ամբրոսիոս Վ., որուն վերագրուած զեղծումները քննելու համար յատուկ Քննիչ Յանձնաժողով մը կազմուած և իր գոյքերն ու դրամները արգելքի տակ առնուած էին, այս անգամ գրով մը Ս. Պատրիարքին դիմած, եւ խնդրած է որ սոյն Յանձնաժողովոյ քննութեանց արդիւնքը հաղորդուի իրեն, որովհետեւ 3—4 տարիներէ ի վեր ինք Պոլիս բերուած և անպաշտօն կերպով այսպէս անորոշ վիճակի մը մատնուած է, ցարդ իր մասին ո և է տնօրէնութիւն եղած չըլլալով։ Ամբրոսիոս Վ. իր նիւթական անձկութիւնը և ֆիզիքական տկարութիւնը, մանաւանդ աչքերուն ցաւը մէջ բերելով, խնդրած է որ իրեն դարձուին իր դրամներն ու գոյքերը, որոնց մէջ կը գտնուին եղեր Ս. Հայրապետին նուիրած ականակուռ խաչը և իր անձնական կարեւոր թղթերը, ինչպէս նաեւ իր տեղապահական պաշտօնավարութենէն անվճար մնացած 18 ամսականներ։ Ինչպէս յայտնի է, Կրօն. Ժողովը որոշած էր որ Ամբրոսիոս Վ. իր միաբան եղած վանքը՝ Վարագ երթայ, բայց ինք տակաւին Պոլիս Խասգիւղ իր քրոջը տունը կը մնայ։

—Վանայ առաջնորդական փոխանորդ Բագրեւանդեան Սահակ վարդ., յատուկ գրութեամբ մը Պատրիարքարան դիմած և խնդրած է որ Մարգուանի վանքին միաբաններէն Գէորգ վարդ. Եբրանոսեանի և Սեբաստիոյ Ս. Նշան վանքի միաբան և այժմ Վանայ Վարագայ վանքը գտնուող Ստեփան վարդ.ի արտօնութիւն տրուի Վան երթալու, հոն իրենց պաշտօններ յանձնելու համար։

Ցաւօք սրտի կը ծանուցանենք յարգոյ հասարակութեան թէ Պօղոս էֆէնտի Շաշեան, նախկին դատաւոր վերաքննիչ Ատենի, աւանդեց իր հոգին ի ձեռս Արարչին, երէկ, ուրբաթ, ամսոյս 3ին. Յուղարկաւորութեան հանդէսը պիտի կատարուի յառաջիկայ կիրակի ամսոյս 5ին, ի ժամ 9¼ յեկեղեցւոջ Ս. Յովհաննու Ոսկեբերանի ի Թաքսիմ։ Կը խնդրուի ամէն ծանօթներէ և բարեկամներէ՝ որոնք առ մոռացութեան մահազդ չեն ընդունած, ներողամիտ ըլլալ մեզ, և ներկայս ընդունիլ իբր այն։

ԱԶԴ.— Վասն յիշատակութեան հանգուցեալ Տր. Կիւրոս Համիճի՝ յառաջիկայ կիրակի օր, նոյմ. 5/18. ժամը 8ին (Ռ. Թ.), Պայպլ-Հաուսի Մատրան մէջ հոգեւոր պաշտօն պիտի կատարուի։ Այս առթիւ պիտի քարոզէ Արժանայարգ Բրոֆ. Յակոբոս էֆ. Ճէճիզեան։ Սոյն կրօնական արարողութեան սիրով կը հրաւիրուին յաւէտ ողբացեալ Ուսուցչին եւ Բարերարին Սանունք եւ Բարեկամք։

ԼՈՅՍ շաբաթաթերթի Զ. տարեշրջանի 18երորդ թիւը հրատարակուեցաւ այսօր հետաքրքրաշարժ ճոխ պարունակութեամբ.—Տարեկան 50, վեցամս. 25 և հատը 1 ղրուշ։

Դիմել առ Մարտիրոս Տէօքմէճեան, տնօրէն Լոյսի, Նորատունկեան խան, Ղալաթիա։

Հեռագիր Այսօրուան

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 16 Նոյեմ.—Ռուս զինուորները թողած ըլլալով Թաքուէն Նանկ-Զօուն տանող երկաթուղիին հսկողութիւնը, Վալտէրսէ մարէշալը դիմում ըրաւ ռուս կառավարութեան։

—Բաօ-Թինկ-Ֆուի երեք պաշտօնեաները գլխատուեցան այն տեղը, ուր անգլիացի միսիոնարներ սպաննուած էին։ Միջազգային յանձնաժողովը, Վալտէրսէ մարէշալին հաւանութեամբ, 100,000 թաէլի հատուցում պիտի պահանջէ Բաօ-Թինկ-Ֆուի քաղաքէն։

ՎԻԷՆՆԱ.—Թուան իշխանը Բինկ Բիա հասաւ։

—Չինու մայր կայսրուհիին մեռած ըլլալուն լուրը ամէն կողմէ կը հերքուի։

ՊԷՐԼԻՆ.—Գերմանիոյ կայսրը զինուորական թղթատարութիւն մը հաստատեց՝ Չինու դէպքերուն կատարելապէս տեղեկանալու համար։

ԲԻԼ.—Ռուսական չորս յածանաւակ-թորփիլահալածներ դէպ ի չինական ջուրերը ճամբայ ելան։

ԼՈՐՏ ՌՈԶՊԵՐԻ

ԿԼԱՍԿՕ.—Լորտ Ռոզպէրի մեծ ճառ մը խօսեցաւ Կլասկոյի համալսարանին մէջ։ Յայտարարեց թէ Անգլիոյ համար անմիջական պէտք կայ աւելցնել իր զինուորական ու տնտեսական ոյժը. Նաեւ կատարելապէս բարենորոգել դպրոցական արդի դրութիւնը։

Պ. ՀԷՅ

ԼՈՆՏՈՆ.—Կ'ըսուի թէ Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ Լոնտոնի դեսպան պիտի կարգուի։

ՎԻԼՀԷԼՄ ԿԱՅՍՐԸ

ՊՐԷՍԼԱՈՒ.—Գերմանիոյ կայսրը այսօր Պրէսլաու հասաւ։

ՄԻՒՆԻՐ ՊԷՅ

ԲԱՐԻԶ.—Օսմ. դեսպան Միւնիր պէյ այսօր Բարիզ հասնեց։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐ

ԲԱՐԻԶ, 16 Նոյեմ.—Բէքինէն նոյեմ. 13 թուականով կը հեռագրեն Հավասի թէ Ռուսերը թողած են Թաքուէն Նանկ-Զօուն տանող երկաթուղիին հսկողութիւնը։ Վալտէրսէ մարէշալը, ուղղակի հեռագիր մը ուղղելով Ռուսիոյ պատերազմական Նախարարին, ազդու կերպով գանգատեցաւ այդ տնօրինութեան դէմ որուն համար նախապէս տեղեկութիւն տրուած չէր իրեն։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍՐԸ

ԲԷՆՏԸՐՍՊՈՒՐԿ.—Կէս գիշերէն երկու ժամ առաջ հրատարակուած բժշկական տեղեկագիր մը կ'ըսէ թէ Նիքոլա կայսեր վիճակը, երէկ, ամբողջ օրը, գոհացուցիչ եղած է։ Բազկերակը 72 էր։ Ցարը շատ լաւ քնացաւ։ Այսօր ընդհանուր վիճակը շատ լաւ է. Ջերմութիւնն է 37 և բազկերակ՝ 68։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՅՍՐԸ

ՊՐԷՍԼԱՈՒ.—Վիլհէլմ կայսրը հոս հասաւ ժամ 11½ին։ Կառքով գնաց զրահաւոր հեծելազօրքերու զօրանոցը, ուրկէ ժամ 3½ին մեկնեցաւ և կայարան գնաց։ Զրահաւոր հեծելազօրքեր կը հետեւէին։ Զօրանոցէն մինչեւ կայարան զինուորները բարեւի կեցած էին երկու կողմի վրայ։ Ժողովրդեան ստուար բազմութիւն մը համակրութեամբ ողջունեց կայսրը։ Վիլհէլմ Բ. Կրոթքելին գնաց։ Իրիկուան Պէրլին հասաւ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	24	18
Ամէնէն բարձր գին	»	24	20
Ամէնէն վար գին	»	24	17
Ռումէլի Երկթ. զոց.	Ֆր.	110	25
Ամէնէն բարձր գին	»	110	50
Ամէնէն վար գին	»	110	25
ԲԱՑՈՒՄ 4 Նոյեմ.			
Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Գ.	Ք. Կ.	24	17
Ռումէլի երկաթուղի	Ֆր.	110	25
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթթմ.		0	85
Սօս. Օթ. Շանժ է Վալէօռ		0	14
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	10
Թրամուէյ բաժնեթ.		6	25
» Ժուիսանս		190	—
« պարտաթ.		450	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		462	—
Թրանսվալ		74	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	108	35
» » » չէք	»	109	35
Բարիզ » »	Ֆր.	23	—
» » » չէք	»	22	92½
Պէրլին անտոկոս չէք	Մարք	18	64
Վիեննա չէք	Ֆիոր.	21	95

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	20
Անգլիական ոսկի	»	110	05
Բօլ էմբէրիալ	»	98	20
Քրիմիգ	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	39
Մէթալիք	»	98	30
Ռուպլի Ոսկեդրամ	Օ. Ո.	8	63

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 16 Նոյեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3%		100	50
» » 3½%		101	95
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	22	60
) զոց.	»	22	65
» » » Բ.	,		
« « « Գ.	»	25	40
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	532	—
Օսմանիէ	»	430	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	111	50
Օսմ. մաքսատուն	»	513	50
Օսմ. Ռէժի	»	307	—
Քրիտոնիթէ Թիւրք 4%		485	—
Քրէտի Լիոնէ		1077	—
Իտալական Ռանթ	»	91	90
Սպանիական արտաքին	»	68	90
Էժիբսիէն իւնիֆիէ		267	—
Թրանսվալ	»	76	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	100
[illegible]	»	2	

ԼՈՆՏՈՆ, 16 Նոյեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ	98	43
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.	46	25
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. բաց.	22	37
Օսմանեան Ռանթ սէրի Դ. զոց.	23	37
Օսմանեան Պանքա	11	37
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5%	38	50
» Մօնօբոլ	41	50
Պուլկարական 1888	85	50
Էժիբսիէն իւնիֆիէ	103	62
Տօմինիալ	104	—
Թրանսվալ	3	—
Այտընի երկաթուղի	10	—
Փոխառութիւն	25	320

ՎԻԷՆՆԱ, 16 Նոյեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	»	240	70
Ռումէլիի երկաթուղի	»	106	—
Օսմ. Ռէժի	»	287	—

ՊՐԻՒՍԷԼ, 16 Նոյեմբեր

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	22	35
Ռումէլիի երկաթուղի	109	50

ՊԷՐԼԻՆ, 16 Հոկտեմբեր

Ռուպլը	»	216	60
Ռումէլիի երկաթուղի	»	109	10
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	—	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	330

Տr. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

Ընտիր, Հոտաւէտ, Խնայողական

ԹԷ՛Յ ԹԷ՛Յ
ԹԷ՛Յ ԹԷ՛Յ
ԹԷ՛Յ ԹԷ՛Յ

Ամէն տեսակ թէյերու նոր բերքերէն մեծ քանակութեամբ հասած է ՏԱՎՐՈՒԵԱՆ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ վաճառատունը։ Թէյի սիրահարներն ու ամէնէն փափկաճաշակներն իսկ վերջին ծայր գոհ պիտի մնան այս թարմ թէյերէն, որոնք ընտիր, առողջապահիկ և հոտաւէտ ըլլալով հանդերձ անմրցելի բաւեկլու աստիճան աժան են։

Գաւառներու յաճախորդք թէյ գնելու համար պէտք չունին անձամբ գալու, նամակով թող դիմեն ՏԱՎՐՈՒԵԱՆ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ վաճառատուն, ուր ամենամեծ խնամով, զգուշաւորութեամբ կը գործադրուին ամէն կարգի յանձնարարութիւն մեծաքանակ և փոքրաքանակ։ Դիւրութեան համար՝ թէյերուն փոխարէնը կարելի է վճարել նաեւ երբ ապրանքները բերուին ու Քօնօշիմէնթոն ներկայացուի գնողին։ Կեղծ թէյ չգնելու համար հաճեցէք ուշադրութիւն ընել վերի մարքային և ՏԱՎՐՈՒԵԱՆ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ անուան։ Կեդրոնատեղին՝ Կ. Պոլիս, Պահճէ Գափու, Ճէյլալ Պէյ Խանի դրան կից, թիւ 10, Կ. Տավրուեան Ց. Իսագուլեան մեծ վաճառատունը։ 11

ԳԱՐԵՋՐԱՏՈՒՆ-ՃԱՇԱՐԱՆ
ՍՐՕՆԷՔ
Վոյվոտա փողոց, թիւ 122

Սոյն գարեջրատուն-ճաշարանին մէջ կը պատրաստուին թրքական և եւրոպական ամէն տեսակ համեղ կերակուրներ խիստ չափաւոր գիներով։ Քօֆթէլի, պիֆթէք 3½ ղրուշ, Փիլէթօ 4 ղրուշ։ Կէս պնակ կերակուր 60 փարայ։ 3—4

ՄՈՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 563 ՄԻԼԻՈՆ 961 ՀԱԶԱՐ Ֆրանք

Ապահովագրական ամէն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զաւակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուրուիք.—Առատաձեռն պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք։ Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. ԱՄԷՏԷ ԳԱՌՕ, ընդհանուր գործակալ, Խնաեէթ խան, Վօյվօտա փողոց, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։ 579

ԹԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. Ի ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան դրամագլուխը 31 Դեկտ. 1898ին
162, 924, 140 ֆռանք

Տարեկան եկամուտ, ապահովագրութիւններ և շահ՝ 31 Դեկտեմբեր 1898ին
29, 765, 473 ֆռանք

Ընկերութեան հաստատութեան թուականէն՝ այսինքն 1848է ի վեր, ապահովագրեալներու եղած վճարումնք, կենսաթոշակ, եւն.
362, 858, 507 ֆռանք

1898 տարուան մէջ ընկերութիւնը 6619 թղթեր տուած է որոնք 58,680,000 քուռուշի դրամագլուխ մը կը ներկայացնեն։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝ Պ. Պ. ԷՏՈՒԸՐՏ ԵՒ ՈՐԴԻ, Պոլիս, Մէյտանճըգ փողոց, Ալալէմճի խան։

Միջնորդներուն լաւ վարձատրութիւն պիտի ըլլայ։

ՊԷՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Արքայական հրամանագրով արտօնուած 1853 սեպտ. 26ին կառավարութեան հսկողութեան տակ

Պէրլինի Վիքթորիան Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. դրամ ֆր. 967,321,496
Պահեստի դրամ ֆր. 270,096,743

ՊԷՐԼԻՆ ՎԻՔԹՈՐԻԱՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, եւն.

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, շաբաթական փոքր վճարումներով.—(միեւնոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

Ապահովագրութիւն շոգենաւի, երկաթուղիի, բիւնէկի եւն. արկածներու դէմ, ամբողջ կեանքին համար, շաբաթական փոքր վճարումով մը, սկսեալ ՄԷԿ ՖՐԱՆՔԷ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (52 շաբաթ, այսինքն 52 ֆրանք), այսպէսով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 ֆր.՝ մահուան պարագային, 15,000 ֆր.՝ արկածէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեան Դրամատունը.—ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱ
Ընդհ. Գործակալ,—ԷՄԻԼ ՎՕԿԼ

Ղալաթիա, Օսմ. Պանքային դէմը, Ինայէթ խան, թիւ 7, 8, 9։

ՀԻՆ ԳԻՆԻ Երեսուներուք տարուան, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինածներու և անարիւնութիւն ունեցողներու։ Դիմել Օրթագիւղ, հանգուցեալ Մուխթար Յակոբ աղայի տունը։

ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿՕՇԻԿԻ

ՊՕՂՈՍ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Որ 16 տարիէ ի վեր Ղալաթիոյ և Բերայի պատրաստ կօշիկի վաճառատանց իր սեպհական գործարանէն կը հայթայթէր եւրոպական նիւթերով պատրաստուած ամէն տեսակ կօշիկ արանց, կանանց և տղայոց, այս անգամ բացած է ի Ղալաթիա ԿՕՇԻԿԻ ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ մը, ուր նաեւ միշտ պատրաստ կը գտնուի ֆրանսական և անգլիական գործարաններէ բերուած ամէն տեսակ կօշիկ և լաթէ կօշիկներ, Բօ-տը-Սիւէտ լուսաբին, վիտելա, կլասէ, այծի մորթ, քարտամանթօլ, և մետաքս, նաեւ ղուտ քթանէ ամէն տեսակ, ամէն գոյն, կարգով և պարզ կինակօշիկներ։ Ճշմարիտ կարգով և քամով։ Յանձնարարութիւնք կը կատարուին նաեւ չափու վրայ։ 592

Բարեձեւութիւն, տոկունութիւն եւ անմրցելի աժանութիւն

([illegible] թիւ 15)

ՔԻՆՔԻՆԱ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

QUINQUINA VICTORIA

ԱՆՆՄԱՆ ԱԽՈՐԺԱԲԵՐ ԴԵՂ

ENTREPOTS GENERAUX DE LA Cie

ԶՕՐԱՒՈՐ ՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենամեծ առաւելութիւններ ունի մինչեւ այսօր հրապարակ հանուած բոլոր քինքինաներուն վրայ։

Սեփականութիւն
Խոտային եւ Ֆրանսական Ընկերութեան
ՆԷՕՅԼԻ-ՓԱՐԻԶ

Անանուն ընկերութիւն 1,600,000 Ֆր. դրամագլխով

Պոլսոյ մէջ վաճառողներ
- Ա. Նէոյկօն — Պոլիս
- Ս. Ֆրանկոյի, Բռստօ տ'Էօրօբ — Բերա
- Տ. Աֆիտոսփոմէս, մահատան փողոց, Ղալաթիա
- Ժ. Կարին, Քէօբրիւ Պաշի — Օրթաքէօյ, Պոսֆօռ

Գործակալ արեւելքի համար.—ՄԻՇԷԼ ՄԱՎՐՈՔՈՐՏԱԹՕ ԵՒ ԸՆԿ.

Ղալաթիա, Քէօչէ օղլու խան

Կը գտնուի նաեւ բոլոր առաջնակարգ դեղարաններու մէջ։ 22—24

ՆԻՒ ՀՈՄ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԻԱԿ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆ

Որ կը մրցի միւս բոլոր կարի մեքենաներուն
ՇԱՐԺՈՒԹԵԱՄԲ
ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԵԱՄԲ
ԱՐԱԳՈՒԹԵԱՄԲ
ԹԵԹԵՒՈՒԹԵԱՄԲ
ԱԺԱՆ ԳՆՈՎ

Թուրքիոյ համար միակ ներկայացուցիչ
ՈՐԴԻՔ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Կ. ՄԻՆԱՍԵԱՆ
Կեդրոնատեղին, Կ. Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Համիտիյէ փողոց, Թիւ 7

Գնողներու համար վճարման եւ ամէն տեսակ դիւրութիւններ 575

Թ Ո Մ Ա Ս   Ո Ւ Ի Լ Ս Ը Ն

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլլ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաքֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ցիրիօ	1735
Արիօսգօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սոէրօ	1200
Պօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրունօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօրիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտաճօ	5540	Օճիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ժինօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրրիտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրազօ	1841	Քլէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլրինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասրօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմնօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Զիրակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէօբանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Խէտօ	1850
Գլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիդանօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Րօմէօ	1789		

Տուրօ շոգենաւը, նաւապետ Նիլ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։ Գասքէլլօ շոգենաւը, նաւապետ Կրէշամ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 15ին։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ
Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միւմէթ խան, Ղալաթիա 377

ԼԱ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Առաջին առանձնաշնորհեալ Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՌՈՒՍՃՈՒՔ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կարասի, անշարժ ստացուածք, վաճառք, եւն. մայրաքաղաքին և գաւառներուն մէջ։

Լաւ պայմաններ.—Շահաւոր ապահովագիններ։

ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամբողջ կեանք, խառն, որոշեալ ժամանակ, տղոց օժիտ և ծերութեան համար հասոյթ։ Անկախ թարիֆա մը անձնասպանութեան, մենամարտի և ճամբորդութեան համար։

ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Աշխատութեան ժամանակ եղած դժբաղդութեանց դէմ։ Ապահովագրութիւն ճամբորդներու համար, առնուած ապահովագիններ են տրուելով կամ տրանց են տրուելու։

ԱԶԱՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Առաջին կարգի երաշխաւորութիւններ խիստ մեծ Ընկերութեանց կրկին կրկին ապահովագրութեամբ։

Ընդհանուր գործակալութիւն բովանդակ Արեւելքի համար (Թուրքիա, Յունաստան, Եգիպտոս, Սուրիա)։

Ժ. Պ. ՔԱՍԱՐԷԹԹՕ
Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Գաֆաֆեան խան, թիւ 6-9

Գլխաւոր գործակալութիւն,—Կ. Պոլիս, Սաքըզեան խան, Պահչէ Գաբու։

Ընկերութեան դրամատունն է
ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ 599

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ՏԻՒԶ ՕՂԻՆ

ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՊՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՑ ոգելից ըմպելիներու գործարանին մէջ, Թիւ 69 Մումհանէ՝ Ղալաթիա, կը ծախուի Պրուսայի ընտիր տիւզ օղին, առաջին տեսակին մէկ կալօնը 15 ղրշ.ի, երկրորդ տեսակը՝ մէկ կալօնը 12 ղրշ.ի։ Ընտիր տեսակէն մաստիքա, կալօնը 17 ղրշ.ի, երկրորդ տեսակը՝ կալօնը 13 ղրշ.ի։

Յարգոյ հասարակութիւնը անգամ մը եթէ փորձէ այս ըմպելիներէն շատ գոհ պիտի մնայ։ Ուզողը կրնայ օխայով գնել։
663 24—24

ԴԺՈՒԱՐԱՇՆՋՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ԿՈՒՐԾՔԻ ԻՋՈՒԱԾՔԸ

Եթէ չդարմանուին, վտանգաւոր են, մինչեւ իսկ խեղդամահ կը պատճառեն։ Կանոնաւոր շնչառութիւն չըլլալը, ծանր բեռան մը տակ կը ճնշուի, շնչափողերը կը խփլտան, և կուրծքը չի կրնար հանգիստ ըլլալ։ Դարմանին համար բժիշկներ մտահոգ էին և գիտութիւնը գտաւ ԷՍԲԻՔԻ ՍԻԿԱՐԷԹՆ ու ՓՈՇԻՆ, որք հիմնապէս կը բուժեն, կուրծքի իջուածքը, հազն և շնչառական հիւանդութիւնները։ Բժիշկներ կը յանձնարարեն այս դեղը։ Բարիզի և եւրոպական ուրիշ հիւանդանոցներու մէջ միմիայն ԷՍԲԻՔ կը գործածեն այս հիւանդութեանց համար։ Կը ծախուի Բարիզ Սէն Լազար փողոց Թիւ 20 և մայրաքաղաքիս ու գաւառներու դեղարաններուն մէջ։ 497

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տ՛՛ Ց. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանճի զարեչրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զըպուճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորաձեւ եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն ըստ տարիքի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ, առանց ցաւի ատամհանութիւն։

Ց. Գ. Զմեռները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Ծանօթ.—Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՉՈՒՆԻՆՔ !! 197

ԼՈՒԾՈՂՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ

HUNYADI JANOS

Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ
Տիեզերահռչակ հանքաւ

ԶԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ

Պահանջելու է հետեւեալ անունը պարունակող պիտակով շիշեր

ANDREAS SAXLEHNER

Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործներուն քով։ 387

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատեով

Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուական ը
(10 Սեֆէր 1310)

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Պ. Ալպէր Սիմքնս
Ցակոբեան խան, Վօյվօտա փողոց
Թիւ 67

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին ՕՒԻՍ ԵՆԻ խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը
Եէնի ճամի հալչըլար փողոց,
Օսմ. Նամակատան դէմը

Ներ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Պ. Ի. Զասօֆ
Մահմուտ Փաշա, Զարզըլը խան, Թիւ 21 194

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

1900 Հոկտ. 14էն սկսեալ մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Եւրոպական եզերքէն Կամուրջ

1 05 Սթէն. Միրկ. ը. հիս. պէպէք արն. գրչ. օրթ. պչկ. 45
1 15 Ենմ. մէզր. պյքտ. Թրպ. Ենր. միրկ. պիտի հաղորդակցի 40
2 — Սթն. Միրկ. Ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պչկ. 34
2 — Ր.ա.գվզ. Ենմ. մզր. պյքտ. Թրպ. Ենր. սթն. միրկ. պիտի հաղորդակցի. ուր. եւ կիր. բոլոր Նաւամատոյցներուն պիտի մօտենայ 39
3 — Միրկ. ը. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պչկ. 19
3 30 Ենմ. մէզր. պյքտ. Թրպ. Ենր. սթէն. միրկ. ը. հիս. պէպ. պիտի հաղորդակցի, ուր. եւ կիր. օրերը արնվ. գրչ. օրթ. պչկ. 43
4 30 Պէպ. արն. գրչ. օրթ. պչկ. գպթշ. 32
5 15 Արնվ. գրչ. օրթ. պէչկ. գպթշ. 39
5 — Ենմ. մզրպ. պյքտ. Թրպ. Ենիք. սթն. միրկ. Ր. հիս. պէպ. արն. Գրչ. օրթ. պէչկ. 33
9 — Մզր. պէյքտ. Թրպ. Ենիք. սթէն. միրկ. Ր. հիս. պէպէք ա. ն. գրչ. օրթ. պչկ. 45
10 50 Պէպ. ուղղակի կամուրջ բաց ի կիր. է 43
10 25 Ենմ. մէզր. պէյքտ. Թրպ. Ենիք. միրկ. ը. հիս. արն. օրթ. 32
12 — Օրթ. պչկ. Սկտ. 13

Ասիական եզերքէն Կամուրջ

1 20 Ֆնտ. պէպ. վնիք. չնկ. պէյլ. Գզկ. սկտ. 33
1 30 Պէյզ. բշպճ. չպքլ. զանլ. ա. հիս. զնտ. վնիք. (պիտի հաղորդակցի) օրթ. ուր. եւ կիր. չէնկ. պէյլ. զուզկ. 44
2 15 Անվ. վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. պչկ. 32
2 30 Ենմ. մզր. պյքտ. Թրպ. պյզ. բշպճ. չպզլ. զանլ. ա. հիս. զնտլ. վնք. պիտի հաղրդ. օրթ. ուր. եւ կիր. չնկլ. պէյլ. զզկ. պչկ. 38
3 45 Վնք. չնկ. պէյլ. զզկ. պչկ. 44
4 30 Պէյզ. բշպճ. չպքլ. զանլ. ա. հիս. զնտ. վնիք. չնկ. պէյլ. զզկ. պչկ. 40
6 50 Ր. ա. հիս. պէպ. արնվ. չնկ. պէյլ. օրթ. զզկ. պչկ. գպթշ. 19
7 — Ենմ. մզրպ. պէյքտ. Թրպ. պէյզ. բշպ. Ենիք. զանլ միրկ. Ր. ա. հիս. զնտ. պէպ. արնվ. չնկ. պէյլ. օրթ. զզկ. պէչկ. 34
8 15 Ր. Ա. զվզ. Ենիմ. մէզպ. պօյք. Թրպ. Պէյզ. բշպ. չպքլ. զանլ. ա. հիս. զնտլ. վնիք. չնկլ. պէյլ. զուզկ. սկիւտ։ 38
10 15 Պէպ. չնկլ. օրթ. (բացի ուր եւ կիր. է) 44
10 20 Պէյզ. Ենիք. զանլ. ա. հիս. պէյլ. պչկ. 33

Կամուրջէն Եւրոպական եզերք

1 15 Պչկ. սկտ. 13
2 30 Պէչկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. սթէն. Ենք. Թրպ. պյքտ. մզր. Ենմ. 33
3 15 Պչկ. օրթ. պէյլ. վնք. բաց ի ուրբաթ եւ կիրակիէ 44
3 30 Գպթշ. Պէչկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ ք 32
4 30 Գպթշ. Պէչկ. օրթ. գրչ. արնվ. բաց ի կիրակիէ 39
5 — Պէչկ. օրթ. գրչ. արն. պէպ. ը. հիս. միրկ. սթէն. Ենիք. պէյք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. Ենմ. Ր.Ա. գավաք 33
8 30 Պչկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. սթէն. Ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. Ենիմ. 32
9 40 Գպթ. Պչկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. պիտի հաղորդակցի, բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 44
10 — Պէպ. ը. հիս. միրկ. սթն. Ենիք. Թրպ. պյքտ. մզրպ. Ենիմ. ուր. եւ կիր. պչկ. օրթ. գրչ. արնվ. 39
10 15 Պէչկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. պիտի հաղորդակցի բացի ուրբաթ եւ կիրակիէ 43
10 45 Պէպ. միրկ. սթն. Ենք. Թրպ. պյքտ. մզպ. Ենմ. ուր. եւ կիր. պչկ. օրթ. գրչ. արնվ. 38
11 10 Պէչկ. օրթ. գրչչ. արնվ. ը. հիս. միրկ. Ենիք. պիտի հաղորդակցի 45
11 35 Ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. Ենիմ։ 41
11 50 Օրթ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. սթէն. 19
12 05 Պէչկ. սկտ. զզկ. գրչչ. արնվ. 32

Կամուրջէն ասիական եզերք

3 — Սկիտ. զզկ. պէյլ. չնկլ. վնք. զնտ. ա. հիս. Գանլ. չպք. բշպճ. պէյզ. 40
4 — Պչկ. զզկ. օրթ. պէյլ. չնկ. արնվ. զնտ. ա.ր.հիս, միրկ. զնլ. Ենք. բշպ. պէյզ. Թրպ. պէօյքտ. մզրպ. Ենմ. 34
5 30 Գպթշ. պչկ. սկտ. զզկ. օրթ. պէյլ. չնկ. արն. զնտ. ա. հիս. 19
7 — Պչկ. զզկն. պէյլ. չէնկ. արնվ. զնտլ. Ր. հիս. միրկ. զանլ. Ենք. պէյզ. Թրպ. պյքտ. մզրպ. 45
9 — Պէչք. զզկն. պէյք. չնկլ. վնիք. զնտլ. Ա. հիս. զնլ. բշպ. պյրզ. 33
10 20 Պէչկ. զնտլ. Ա. հիս. զանլճ. չպզլ. բշպճ. պէյզ. մզրպ. Ր.Ա. զավ. ուր. եւ կիր. պէյլ. չնկլ. վնք. 39
10 30 Պէչ. զզկ. պէյլ. չէնկ. վնք. պէպէք զնտ. Ա. հիս. բաց ի ուրբաթ եւ կիրակիէ 34
11 20 Պէչ. պէյլ. չնկ. զնտլ. ա. հիս. զնլճ. չպք. բշպ. պէյզ. 44
11 55 Պչկ. զզկն. պէյլ. չէնկ. վնիք. պէպ. զնտլ. 33

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՑԵ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերփուլ և Արեւելքի մէջ բռնող ուղեւոր

Նուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքդօրիան	10500	Ֆլավիան	[illegible]
Ռմէնեան	10500	Էճիբշիեն	[illegible]
Քէսդրիան	10500	Արրժ.ըն	[illegible]
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	[illegible]
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	[illegible]
Գօլօմպիան	8000	Աթէնիան	[illegible]
Ճօրճիան	8000	Անտոլուզիան	[illegible]
Պօզդօնիան	8000	Ալգաշիըն	[illegible]
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	[illegible]
Ֆալէրնիան	3700	Մինճօ	[illegible]
Վավօնիան	3700	Օբօրդօ	[illegible]
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	[illegible]
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՑՈՆԻ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
600 Հին տէլը մաքսատան

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Կշ. 7 20 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Գշ. 8 21 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա (ամէն 10ին միջօրէէն առաջ) (հաղորդակցելով Աղեքսանդրիա, Բօրթ-Սայիտ Եաֆա, Պէյրութ եւ Քիոս)։
Եշ. 9 22 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
Եշ. 9 22 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն. Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Րիզէ եւ Բաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի
Ուր 10,23 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։ 50[illegible]

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Յոմսեր ուղղակի Բարիզի համար։ Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Երկրորդ 175 ֆրանք։ Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարափին վրայ։ 516 Թ. ՌԸՍԷԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Սէր ամէջ Եղինա ամէն Լիվերփուլ Արեւելքի մէջ

Անուանք	Թօնօ	Նուանք	Թօնօ
Իվէրնիա	18900	Պիլվանիա	5596
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բավիա	3045
Սուլթանիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիբրիա	2835
Էթրուրիա	8127	Սամարիա	2555
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	2181
Ուլտոնիա	7269	Շէրպուրկ	1614

Դիմել առ ՃՕԼԻ Ե ՍԻԿԷՐ
Joly et Seager
Մէյմանէթլի խան, Թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց 255

ՌՈՒ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

[illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3000	[illegible]	2400
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	2000
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	2500		

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ռիհթըմ խան
ՃԷՄՍ ՄՌՍ և ԸՆԿ.
194 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվերփուլ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԽՈՒՍՈՒԲԵԱՆ